GMINA
WIERZBICA

RAPORT

O STANIE GMINY WIERZBICA

ZA ROK 2025

Spis treści

WSTĘP
1. Charakterystyka Gminy
1.1 Położenie , walory
1.2 Demografia
1.3 Działalność gospodarcza
1.4 Organy Gminy
1.5 Jednostki organizacyjne i instytucje kultury
1.6 Sołectwa
1.7 Urząd Gminy
1.8 Organizacje pozarządowe
1.9 Realizacja polityk, programów i strategii
1.9.1 Rewitalizacja
1.9.2 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025
1.9.3 Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Wierzbica na lata 2023-2026.
1.9.4 Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wierzbica w 2025.
1.9.5 Strategia Rozwoju Gminy Wierzbica na lata 2026-2032.
2.Finanse Gminy
2.1 Wykonanie budżetu
2.2 Poziom zadłużenia
2.3 Zaległości podatkowe i z tytułu opłat lokalnych
3. Inwestycje- stan realizacji inwestycji
3.1 Inwestycje zrealizowane
3.2 Zamówienia publiczne
4. Zadania remontowe
5. Infrastruktura techniczna i zagospodarowanie przestrzenne
5.1 Infrastruktura techniczna
5.2 Zagospodarowanie przestrzenne
6. Gospodarka odpadami i ochrona środowiska
6.1 gospodarka odpadami
6.2 Zadania i zakres ochrony środowiska
6.3 Gospodarka wodno – ściekowa
6.4 Gospodarka niskoemisyjna
7. Oświata i wychowanie
7.1Sieć szkolno – przedszkolna w Gminie Wierzbica
7.2 Baza lokalowa
7.3 Szkolnictwo niepubliczne
7.4 Liczba uczniów w szkołach na terenie Gminy Wierzbica
7.5 Wyniki egzaminów zewnętrznych
7.6 Poziom wydatków na oświata
7.7 Analiza wydatków na wynagrodzenia nauczycieli
7.8 Funkcjonowanie stołówki szkolnej
7.9 Przedszkole publiczne Gminy Wierzbica
8. Kultura
8.1 Biblioteka, wydarzenia kulturalne
8.2 Pracownia plastyczna ,,Inspiracja"
9. Bezpieczeństwo publiczne
9.1 Ochrona przeciwpożarowa
9.2 Przestępczość
10. Transport publiczny

11. Polityka społeczna

11.1 Pomoc społeczna

11.2 Żłobek i opieka nad dziećmi do lat 3

11.3 Ochrona zdrowia

11.4 Przeciwdziałanie alkoholizmowi

12. Stan mienia komunalnego

13. Realizacja uchwał Rady Gminy

13.1 Sprawozdanie z realizacji uchwał Rady Gminy Wierzbica

13.2 Szczegółowy wykaz uchwał

14. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi.

15. Priorytety na kolejny rok i przyszłe lata.

16. Podsumowanie

Wstęp

Raport o stanie Gminy Wierzbica za 2025 rok został sporządzony na podstawie art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.).

Raport obejmuje podsumowanie działalności Wójta Gminy Wierzbica w 2025 roku, w szczególności realizację polityk, programów, strategii, uchwał Rady Gminy Wierzbica oraz wykonywanie budżetu gminy. Dokument przedstawia również informacje dotyczące funkcjonowania jednostek organizacyjnych gminy, realizowanych inwestycji, zamówień publicznych, sytuacji finansowej, społecznej i gospodarczej gminy, a także działań podejmowanych na rzecz mieszkańców.

Celem opracowania raportu jest przedstawienie kompleksowego obrazu funkcjonowania Gminy Wierzbica oraz najważniejszych działań realizowanych przez samorząd gminny w 2025 roku. Raport stanowi źródło informacji dla mieszkańców gminy, radnych oraz innych podmiotów zainteresowanych działalnością samorządu.
Przy opracowaniu raportu wykorzystano dane będące w posiadaniu Urzędu Gminy Wierzbica oraz gminnych jednostek organizacyjnych, a także informacje przekazane przez instytucje współpracujące z Gminą.

Raport stanowi podstawę do przeprowadzenia debaty nad raportem o stanie gminy, zgodnie z art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym.

1. Charakterystyka Gminy

1.1 Położenie, walory

Gmina Wierzbica położona jest w północno – zachodniej części powiatu chełmskiego (woj. lubelskie), na obszarze dwóch krain geograficznych. Ponad 60 % jej obszaru, o falistej i pagórkowatej rzeźbie krajobrazu, położone jest na terenie Pagórów Chełmskich – najdalej na wschód wysuniętej części Wyżyny Lubelskiej. Północna, nizinna część Gminy Wierzbica, wchodzi w skład Polesia Lubelskiego (pojezierze Łęczyńsko – Włodawskie oraz Obniżenie Dorohuskie). Przez teren gminy przebiega wododział Wieprza i Bugu. Wypływająca stąd rzeczka Świnka prowadzi swe wody do Wieprza (dopływu Wisły), a niewielkie cieki wodne – dopływy Uherki, płyną do Bugu.

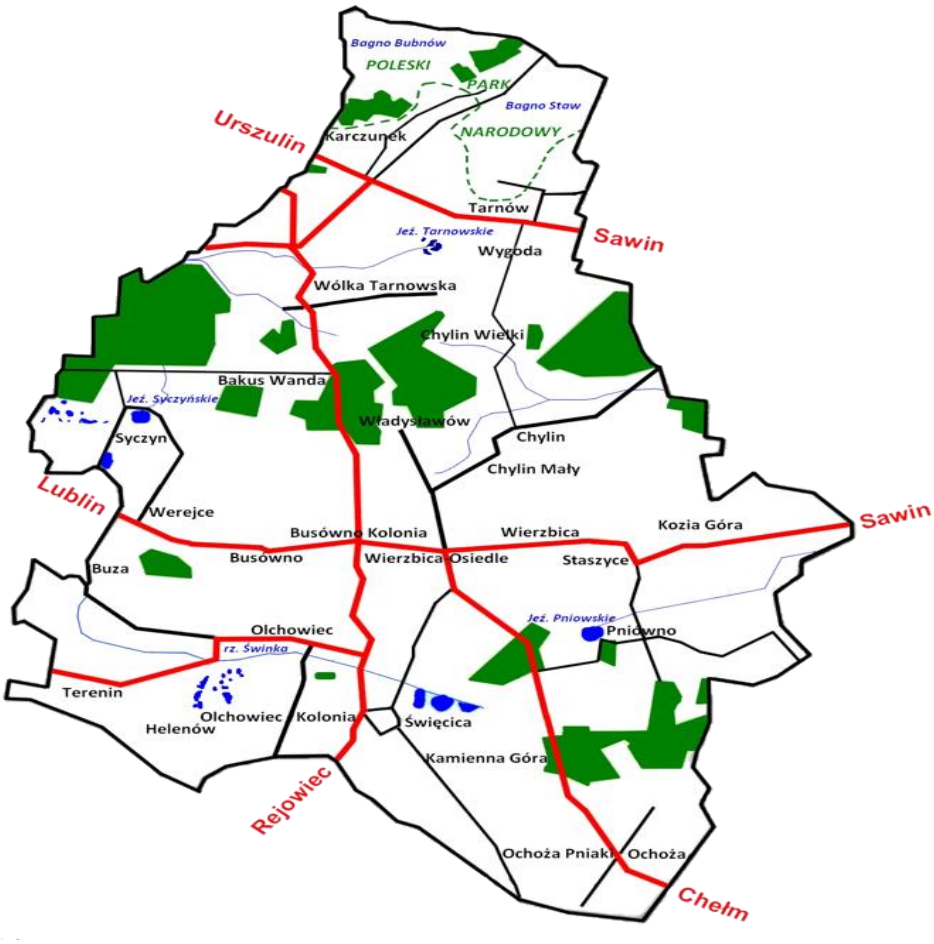

1.2 Demografia

W porównaniu do 2024 roku liczba mieszkańców zmniejszyła się o 120 osób. Na dzień 31 grudnia 2025 r. liczba mieszkańców wynosiła 4 737 osób, w tym 2 406 kobiet i 2 331 mężczyzn.

W strukturze wieku mieszkańców:

- liczba osób w wieku przedprodukcyjnym (poniżej18 lat) wynosiła 422 mieszkanek, a liczba mieszkańców wynosiła 426 osób,,
- liczba mieszkanek w wieku produkcyjnym (18-59 lat) wynosiła 1 268 osób, a liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym (18-64) wynosiła 1 501 osób,
- liczba mieszkanek w wieku poprodukcyjnym wynosiła 716 osób, a liczba mieszkańców wynosiła 404 osób.

W 2025 r. urodziło się w gminie 21 dzieci, w tym 12 dziewczynek i 9 chłopców, a zmarło 62 osoby, w tym 31 kobiet i 31 mężczyzn. Wobec powyższego przyrost naturalny w 2025 r. był ujemny. Migracje przebiegały w kierunku miasta.

1.3 Działalność gospodarcza

Na koniec roku 2025 r. w Gminie Wierzbica było zarejestrowanych 127 podmiotów gospodarczych. W trakcie roku zarejestrowano 6 nowych przedsiębiorców. Najczęściej przedmiotem działalności tychże przedsiębiorstw było: transport drogowy, produkcja mebli, sprzedaż kwiatów, roślin, nasion, nawozów i środków ochrony roślin.

Zarejestrowani przedsiębiorcy to osoby fizyczne. W 2025 r. wyrejestrowano 7 przedsiębiorców osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

1.4 Organy Gminy

Rada Gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym wybieranym na pięcioletnią kadencję. Do właściwości Rady Gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy. Są to m.in.: uchwalanie statutu gminy, uchwalanie budżetu , uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach.

Rada obraduje na sesjach zwołanych przez Przewodniczącego Rady. Termin sesji, jej miejsce i porządek obrad podaje się do wiadomości publicznej.

Rada Gminy Wierzbica liczy 15 radnych. Przewodniczącym Rady Gminy jest Stanisław Szpeflik.

Rada Gminy Wierzbica obradowała i podejmowała rozstrzygnięcia na 11 posiedzeniach. W sprawach należących do jej kompetencji podjęła 65 uchwał.

W Radzie Gminy działają 3 stałe komisje:

- Komisja Rewizyjna - 3 osoby,
- Komisja Skarg, Wniosków i Petycji - 5 osób,
- Komisja Finansów i Rozwoju – 5 osób.

Wójt jest organem wykonawczym, którego kadencja trwa 5 lat. Wykonuje uchwały Rady Gminy i zadania określone przepisami prawa. Do zadań Wójta należy w szczególności: opracowywanie strategii, programów rozwoju, gospodarowanie mieniem komunalnym, wykonywanie budżetu. Funkcję Wójta sprawuje Anna Flisiuk.

1.5 Jednostki organizacyjne i instytucje kultury

1. Urząd Gminy Wierzbica;
2. Szkoła Podstawowa im. Kazimierza Górskiego w Wierzbicy;
3. Szkoła Podstawowa w Święcicy funkcjonowała do 31 sierpnia 2025 r.;
4. Żłobek Samorządowy w Wierzbicy;
5. Gminne Przedszkole w Wierzbicy;
6. Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzbicy.
7. Gminna Biblioteka Publiczna w Wierzbicy jako instytucja kultury.

1.6 Sołectwa

Na terenie Gminy Wierzbica funkcjonuje 20 sołectw:

- Bakus – Wanda,
- Busówno,
- Chylin,
- Chylin Wielki,
- Helenów,
- Kamienna Góra,
- Karczunek,
- Kozia Góra,
- Ochoża,
- Olchowiec,
- Olchowiec-Kolonia,
- Pniówno,
- Syczyn,
- Święcica,
- Tarnów,
- Terenin,
- Wierzbica,
- Wierzbica-Osiede,

- Władysławów,
- Wólka Tarnowska.

Sołectwa realizują zadania pomocnicze gminy i współpracują z organami samorządu przy realizacji inwestycji oraz przedsięwzięć lokalnych.

1.7 Urząd Gminy

Urząd Gminy wykonuje zadania mające na celu realizację spoczywających na gminie zadań własnych, zadań zleconych, zadań wykonywanych na podstawie porozumienia z organami administracji rządowej (zadań zleconych), zadań publicznych powierzonych gminie w drodze zawartych porozumień.

Do głównych zadań należały:
- obsługa mieszkańców,
- prowadzenie spraw obywatelskich,
- realizacja inwestycji,
- gospodarka komunalna,
- planowanie przestrzenne,
- realizacja budżetu gminy.

W 2025 roku:
- wydano 500 dowodów osobistych,
- dokonano 50 zameldowań,
- sporządzono 20 aktów stanu cywilnego,
- realizowano sprawy związane z działalnością gospodarczą oraz ewidencją ludności.

1.8 Organizacje pozarządowe

W 2025 r. funkcjonowało w gminie 31 organizacji pozarządowych, w tym: 16 stowarzyszeń oraz 15 kół gospodyń wiejskich.

W ramach otwartego konkursu ofert, skierowanego do organizacji pozarządowych, powierzono wykonanie następujących zadań publicznych:
- „Propagowanie sportu, poprzez aktywny udział dzieci i młodzieży w treningach i zawodach piłkarskich różnego szczebla oraz turniejach organizowanych w hali sportowej i na boiskach. Współorganizowanie i prowadzenie drużyn piłki nożnej w rozgrywkach ligowych szczebla okręgowego". Wartość zadania ustalono na kwotę 140 000 zł. a jego realizację powierzono Gminnemu Klubowi Sportowemu „OGNIWO" z siedzibą w Wierzbicy-Osiedle, ul. Włodawska 1.

Do głównych zadań klubu należało, branie udziału w zawodach sportowych na terenie powiatu, województwa, kraju, a także realizacja innych działań związanych z propagowaniem i rozwojem sportu na szczeblu lokalnym, poprzez:

- organizację szkolenia dzieci i młodzieży,
- przygotowanie i udział w rozgrywkach piłki nożnej oraz propagowanie współzawodnictwa sportowego i aktywnego wypoczynku wśród mieszkańców Gminy Wierzbica,
- podnoszenie zdolności i tężyzny organizmu,
- zwiększenie potencjału możliwości sprawnościowych,
- wzbudzanie stałej potrzeby podnoszenia umiejętności u sportowców,
- popularyzacja zdrowego wychowania poprzez sport.

W ramach realizacji Zadania Gminny Klub Sportowy „Ogniowo" organizował treningi dla zawodników drużyn piłkarskich: skrzatów, żaków, orlików, młodzików, trampkarzy juniorów biorących udział w rozgrywkach piłkarskich organizowanych przez Chełmski Okręgowy Związek Piłki Nożnej.

W roku 2025 nie wpłynęły oferty o wsparcie lub powierzenie realizacji zadań z pominięciem otwartego konkursu ofert. Nie wpłynęły również wnioski o realizację zadań publicznych złożonych przez podmioty w ramach inicjatywy lokalnej.

1.9 Realizacja polityk, programów i strategii

1.9.1 Rewitalizacja

W dniu 6 sierpnia 2024 r. Rada Gminy Wierzbica podjęła Uchwałę Nr IV-15/2024 w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wierzbica na lata 2023 – 2030. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Wierzbica obejmuje obszar rewitalizacji wyznaczony Uchwałą Nr XLIII-230/2023 Rady Gminy Wierzbica z dnia 31.01.2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy Wierzbica.

Obszar rewitalizacji Gminy stanowią 2 podobszary:

1. Podobszar I - obejmuje 1 jednostkę urbanistyczną, sołectwo Wierzbica-Osiedle. Podobszar I zajmuje powierzchnię 185 ha (1,85 km2), stanowiąc 1,27% powierzchni gminy i jest zamieszkiwany przez 977 osób, stanowiąc 19,84% ludności gminy;
2. Podobszar II - obejmuje 1 jednostkę urbanistyczną, sołectwo Ochoża w południowo – wschodniej części gminy Wierzbica. Podobszar II zajmuje powierzchnię 823 ha, stanowiąc 5,64% powierzchni gminy i jest zamieszkiwany przez 257 osób, stanowiąc 5,22% ludności gminy.

Obszar rewitalizacji składający się z 2 podobszarów zajmuje łącznie powierzchnię 1008 ha (10,08 km2), co stanowi 6,91% powierzchni gminy, a zamieszkuje go 1234 osoby, co stanowi 25,06% ludności Gminy.

W dniu 20 listopada 2024 r. Rada Gminy Wierzbica podjęła Uchwałę Nr VI-34/2024 w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Wierzbica. Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Wójta. Komitet Rewitalizacji został powołany w dniu 16.12.2024 r. Zarządzeniem Nr 114/2024 Wójta Gminy Wierzbica.

W dniu 30 grudnia 2024 r. Rada Gminy Wierzbica podjęła Uchwałę Nr VIII-44/2024, zmieniającą uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wierzbica na lata 2023 – 2030.

W dniu 6 czerwca 2025 r. Rada Gminy Wierzbica podjęła Uchwałę Nr XIV-77/2025, zmieniającą uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wierzbica na lata 2023 – 2030.

Obszar objęty rewitalizacją po przeprowadzeniu zaplanowanych procesów, zostanie efektywnie przeobrażony zarówno społecznie, przestrzennie, jak i gospodarczo uzyskując naturalną funkcjonalność oraz użyteczność publiczną. Odnowiona zabudowa i wyposażona w niezbędną infrastrukturę przestrzeń miejscowości wzmocni odczuwaną przez mieszkańców jakość życia oraz korzystnie wpłynie na atrakcyjność zarówno turystyczną, jak i gospodarczą oraz osiedleńczą obszarów zdegradowanych. Przestrzenie publiczne będą stanowić miejsce spotkań społeczności lokalnej i integracji międzypokoleniowej. W wyniku działań rewitalizacyjnych zmianie ulegnie również wizerunek całego obszaru.

W efekcie działań rewitalizacyjnych ograniczone zostaną problemy społeczne, których szczególna koncentracja występuje w zdelimitowanym obszarze. Wsparciem dla tego procesu będą działania na rzecz przeciwdziałania procesom wykluczenia i marginalizacji społecznej, wynikających m.in. z ubóstwa i bezrobocia, służące włączeniu tych osób w różne wymiary życia społecznego.

Istotnym elementem wynikającym z przeprowadzonych działań rewitalizacyjnych będzie zwiększony poziom dostępności oraz jakości świadczonych usług publicznych (zwłaszcza wychowawczych, kulturalnych, sportowych i rekreacyjno-wypoczynkowych) dla mieszkańców obszaru rewitalizacji. Wśród efektów realizacji zamierzeń Gminnego Programu Rewitalizacji ważne miejsce zajmują również inicjatywy dotyczące poprawy dostępności oraz jakości infrastruktury społecznej.

1.9.2 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025

Gminny Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2022-2025 został podjęty Uchwałą Nr XXXIII-187/2022 z dnia 7 kwietnia 2022 r.

Głównym celem programu jest: aktywizacja instytucji, organizacji, stowarzyszeń i ludności gminy w obszarze promocji zdrowego stylu życia, ze szczególnym zwróceniem uwagi na ograniczenie spożycia alkoholu, oraz zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom od alkoholu i narkotyków.

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu są środki z budżetu Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z tytułu opłat od sprzedaży napojów alkoholowych o ilości nominalnej nieprzekraczającej 300 ml, wprowadzonych na mocy ustawy z dnia 14 lutego 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów.

1.9.3 Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Wierzbica na lata 2023-2026.

Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Wierzbica na lata 2023-2026 został podjęty Uchwałą Nr LIV-290/2024 Rady Gminy Wierzbica.

Program opieki nad zabytkami ma pomóc w aktywnym zarządzaniu zasobem stanowiącym dziedzictwo kulturowe gminy. Wskazane w programie działania są skierowane na poprawę stanu zabytków, ich rewaloryzację oraz zwiększenie dostępności do nich mieszkańców i turystów. Gminny program opieki nad zabytkami, m.in. poprzez działania edukacyjne, ma też budzić w lokalnej społeczności świadomość wspólnoty kulturowej, roli i znaczenia lokalnych wartości i wspólnych korzeni. Wspólna dbałość o zachowanie wartości kulturowych wzmacnia poczucie tożsamości, wspiera identyfikacje jednostki z tzw. małą ojczyzną.

W 2025 roku zostały zakończone prace restauratorskie zabytkowego pomnika Ludwiki Olędzkiej w Olchowcu – Kolonii.
Całkowity koszt zadania 105 000,00 zł (brutto) – w tym:

a) koszty pokryte z przyznanej z budżetu Gminy Wierzbica dotacji w wysokości: 2 040,00 zł - środki własne gminy,
b) 98 332,50 zł - środki otrzymane z dofinansowania inwestycji z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków- edycja druga,
c) 3 000 zł – środki pochodzące z Parafii Rzymsko- katolickiej pw. Św. Małgorzaty w Olchowcu.

1.9.4 Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wierzbica w 2025

Rada Gminy corocznie określa program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. W celu realizacji zadania polegającego na zapewnieniu bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku, Gmina Wierzbica posiada porozumienie z Miastem Chełm z dnia 13 grudnia 2022 r. Na mocy porozumienia opiekę nad psami odłowionymi z terenu gminy Wierzbica sprawuje Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt prowadzone przez Miasto Chełm.

W 2025 roku Gmina Wierzbica przekazała do schroniska siedem psów. Pozostałe psy odławiane na terenie gminy były sukcesywnie przekazywane do adopcji osobom prywatnym.

Opieka nad kotami wolno żyjącymi polegała na zapewnieniu im podstawowych warunków do życia w miejscach ich występowania. Działania obejmowały dostarczanie pożywienia oraz wody pitnej, szczególnie w okresie zimowym, a także udzielanie pomocy weterynaryjnej w razie potrzeby.

Odławianiem bezdomnych zwierząt z terenu Gminy Wierzbica zajmuje się firma CARMIR Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Chełmie, ul. Waśniewskiego 1, 22-100 Chełm, z którym gmina posiada zawartą umowę do 31.12.2026 r.

W zakresie obligatoryjnej sterylizacji lub kastracji zwierząt przejętych z terenu Gminy Wierzbica, zabiegi te są zlecane – w miarę potrzeb – lecznicy weterynaryjnej lek. wet. Małgorzata Więcławska z siedzibą przy ul. Lubelskiej 15, 21-070 Cyców.

Na realizację zadań wynikających z programu opieki nad zwierzętami w 2025 r. zostały zaplanowane środki w kwocie: 70 000 zł, z czego wydatkowano 69 416,00 zł.

1.9.5 Strategia Rozwoju Gminy Wierzbica na lata 2026-2032

Uchwałą Nr XI-63/2025 z dnia 31 marca 2025 r. wraz z załącznikami (szczegółowy tryb opracowania projektu oraz harmonogram opracowania) Rada Gminy Wierzbica przystąpiła do sporządzenia Strategii Rozwoju Gminy Wierzbica na lata 2026-2032, która została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego pod poz. 2132 w dniu 10 kwietnia 2025 r. Projekt strategii ma na celu wyznaczenie długoterminowych kierunków rozwoju gospodarczego, społecznego i przestrzennego, zawierać cele, które

mają wzmocnić atrakcyjność inwestycyjną regionu, a także podnieść jakość życia mieszkańców.

2. Finanse Gminy

2.1 Wykonanie budżetu

Dochody wg rodzaju działalności			
Źródło dochodów		**2024 rok**	**2025 rok**
1.	Rolnictwo i łowiectwo	1 293 363 zł	8 731 157 zł
2.	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną gaz i wodę	421 083 zł	573 195 zł
3.	Transport i łączność	7 196 952 zł	2 383 855 zł
4.	Gospodarka mieszkaniowa	392 859 zł	453 124 zł
5.	Działalność usługowa	12 100 zł	11 485 zł
6.	Administracja publiczna	513 985 zł	1 451 829 zł
7.	Dochody od osób prawnych, osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	6 446 417 zł	13 820 027 zł
8.	Różne rozliczenia	14 008 412 zł	9 326 924 zł
9.	Oświata i wychowanie	1 183 130 zł	438 643 zł
10.	Pomoc społeczna	831 029 zł	1 140 091 zł
11.	Edukacyjna opieka wychowawcza	15 844 zł	9 879 zł
12.	Rodzina	3 709 151 zł	3 768 777 zł
13.	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 329 931 zł	1 703 602 zł
14.	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 059 300 zł	122 532 zł
Podsumowanie		**38 413 556 zł**	**43 935 120 zł**

Wydatki wg rodzaju działalności			
Wydatki ogółem		**2024 rok**	**2025 rok**
1.	Rolnictwo i łowiectwo	1 644 635 zł	9 920 719 zł
2.	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną gaz i wodę	323 892 zł	253 831 zł
3.	Transport i łączność	7 988 230 zł	2 449 710 zł
4.	Gospodarka mieszkaniowa	182 494 zł	388 228 zł
5.	Administracja publiczna	5 332 354 zł	6 132 629 zł
6.	Kultura fizyczna	210 047 zł	160 819 zł
7.	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1 381 692 zł	1 146 585 zł
8.	Obsługa długu publicznego	752 720 zł	641 192 zł
9.	Oświata i wychowanie	11 814 156 zł	11 332 793 zł
10.	Ochrona zdrowia	72 611 zł	73 144 zł
11.	Edukacyjna opieka wychowawcza	28 566 zł	29 449 zł
12.	Rodzina	4 021 605 zł	3 896 067 zł
13.	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 744 581 zł	3 224 730 zł
14.	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 420 399 zł	511 765 zł
Podsumowanie		**36 917 982 zł**	**40 161 661 zł**

Na podstawie danych dotyczących wykonania budżetu Gminy Wierzbica za lata 2024 i 2025 można stwierdzić, że rok 2025 charakteryzował się wyraźnym wzrostem zarówno dochodów, jak i wydatków budżetowych. Zmiany te wynikały przede wszystkim z realizacji nowych inwestycji infrastrukturalnych, pozyskania środków zewnętrznych oraz zwiększonej aktywności inwestycyjnej gminy.

W 2024 roku budżet Gminy Wierzbica zamknął się nadwyżką w wysokości 1 495 574 zł (38 413 556 zł dochodów – 36 917 982 zł wydatków). Natomiast w 2025 roku nadwyżka budżetowa wyniosła 3 773 459 zł (43 935 120 zł dochodów – 40 161 661 zł wydatków).

Oznacza to poprawę wyniku budżetowego o 2 277 885 zł względem roku poprzedniego.

Wykonanie budżetu Gminy Wierzbica za lata 2024–2025 wskazuje, że sytuacja finansowa gminy w 2025 roku uległa poprawie. Gmina osiągnęła wyższe dochody przy jednoczesnym zachowaniu dodatniego wyniku budżetowego. Szczególnie istotny był wzrost dochodów i wydatków związanych z rolnictwem, gospodarką komunalną oraz inwestycjami infrastrukturalnymi.

Rok 2025 charakteryzował się dużą aktywnością inwestycyjną gminy, realizacją projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych oraz zwiększonym poziomem pozyskanych funduszy. Jednocześnie ograniczono wydatki w niektórych obszarach, takich jak transport czy kultura.

Podsumowując, wykonanie budżetu za 2025 rok wskazuje na stabilną sytuację finansową Gminy Wierzbica, skuteczne pozyskiwanie środków zewnętrznych oraz konsekwentną realizację zadań inwestycyjnych i bieżących służących rozwojowi gminy.

2.2 Poziom zadłużenia

Poziom zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek długoterminowych na koniec 2025 roku wyniósł 10 026 479 zł. Zobowiązania te zostały zaciągnięte na realizację zadań inwestycyjnych służących rozwojowi infrastruktury oraz poprawie jakości życia mieszkańców. Środki finansowe zaciągnięte w 2025 roku w wysokości 1 000 000 zł. przeznaczono m.in. na budowę i modernizację chodników, realizację inwestycji w zakresie gospodarki wodno-kanalizacyjnej, utworze PSZOK-u, a także budowę i modernizację dróg na terenie gminy Wierzbica. W ciągu 2025 roku spłacono kredyty i pożyczki w łącznej wysokości 1 542 712 zł.

2.3 Zaległości podatkowe i z tytułu opłat lokalnych

Kwota zaległości podatkowych na dzień 31 grudnia 2025 roku wyniosła ogółem 478 788,51 zł, w tym z tytułu:

1. Łącznego zobowiązania pieniężnego: 278 797,50 zł.;
2. Podatku od środków transportowych: 43 239,44 zł. (dotyczyła 5 osób fizycznych);
3. Podatku od nieruchomości od osób prawnych: 20 850,70 zł. (dotyczyła 3 osób prawnych);
4. Podatku leśnego od osób prawnych: 1,00 zł. (dotyczyła 1 osoby prawnej);
5. Podatku rolnego od osób prawnych: 44,00 zł. (dotyczyła 1 osoby prawnej).
6. Opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi 135 855,87 zł

Zaległości zabezpieczone hipoteką na koniec ubiegłego roku z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego wynosiły 90 623,58 zł (należność główna) i dotyczyły 12 osób fizycznych.

Zaległości zapisane na hipotekę tytułu podatku od środków transportowych na koniec 2025 roku wynosiły 31 770 zł należności głównej (dotyczyły 1 osoby fizycznej).

Wpłaty na zobowiązania podatkowe i opłaty lokalne dokonane dokonane w 2025 r. z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego wynosiły 1 763 606,29 zł.

Na zobowiązanie w podatku od środków transportowych w 2025 r. dokonano wpłat na łączną kwotę należności głównej 173 941 zł.

W podatku od nieruchomości od osób prawnych w 2025 r. dokonano wpłat na kwotę 601 142,63 zł.

W 2025 r. na podatek rolny od osób prawnych wpłynęła kwota 32 927,00 zł., natomiast na podatek leśny od osób prawnych dokonano wpłat na kwotę 48 663,00 zł.,

Wpłaty z tytułu gospodarki odpadami komunalnymi wynosiły 1 190 901,98 zł

W 2025 roku wyegzekwowano wraz z odsetkami kwotę 42 700,30 zł z tego :

- podatek od środków transportu w wysokości 1 035,29 zł,
- podatki lokalne (od osób fizycznych) w wysokości 22 131,19 zł
- opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 19 533,82 zł.

3. Inwestycje – stan realizacji

3.1 Inwestycje zrealizowane

L.p.	Zadania inwestycyjne	Źródło finansowania	Wartość zadania (wydatku) w roku 2025	Wartość zadania planowana na rok 2026
1.	Przebudowa drogi gminnej Nr 104550L W m. Władysławów	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg w kwocie 1 072 725,43 zł	1 800 175,73 zł	0,00 zł
2.	Budowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Busówno-Kolonia i Wierzbica-Osiedle	Zarząd Województwa Lubelskiego w Lublinie (fundusz ochrony gruntów rolnych i leśnych) w kwocie 165 450,00 zł	257 082,37 zł	0,00 zł
3.	Przebudowa drogi gminnej nr 115698L w m. Kamienna Góra	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg w kwocie 1 085 573,74 zł	799,50 zł	1 860 000,00 zł
4.	Budowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej w miejscowości Wierzbica-Osiedle	-	726 176,46 zł	0,00 zł
5.	Budowa Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Gminie Wierzbica	Fundusz Europejski na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 w kwocie 4 045 769,45 zł	1 133 007,19 zł	4 867 379,00 zł
6.	Tworzenie mieszkania wspomaganego na terenie Gminy Wierzbica	Dotacja celowa z budżetu państwa w kwocie 453 040,59 zł	580 290,75 zł	0,00 zł
7.	Modernizacja sieci kanalizacyjnej w Aglomeracji Wierzbica wraz z wymianą wodomierzy na terenie Gminy Wierzbica	Dotacja z budżetu państwa w kwocie 7 536 825,00 zł	7 613 597,85 zł	0,00 zł

8.	Modernizacja infrastruktury oświetleniowej na terenie gminy Wierzbica	Dotacja z budżetu państwa w kwocie 316 000,00 zł	81 300,10 zł	332 000,00 zł
9.	Przebudowa, rozbudowa i nadbudowa remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscowości Kozia Góra	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych 994 881,80 zł	994 881,80 zł	0,00 zł

Dokonano również zakupów inwestycyjnych na potrzeby gospodarki komunalnej oraz utrzymania i naprawy dróg gminnych:

1. Zakup zagęszczarki – w kwocie 15 700,00 zł,
2. Zakup przyczepy do ciągnika – w kwocie 46 529,00 zł
3. Zakup koparko- ładowarki – w kwocie 242 760,00 zł

Ponadto dokonano zakupów na potrzeby ochrony ludności i obrony cywilnej w tym m.in. agregaty prądotwórcze, hala magazynowa, namiot magazynowy, beczka do przewozu wody pitnej w łącznej kwocie 227 623,39 zł. W tym zakresie otrzymano dofinansowanie w kwocie 227 623,39 zł z Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej na lata 2025-2026.

Opracowano również dokumentację projektową na potrzeby przyszłych działań inwestycyjnych w kwocie 451 165,00 zł obejmujących gospodarkę wodociągową, kanalizacyjną, oświetlenie uliczne, zagospodarowanie terenów oraz obiektów publicznych, sportowych oraz projekty drogowe.

W ramach powyższych zadań inwestycyjnych zrealizowano m.in.:

1. W ramach zadania pn. „Przebudowa drogi gminnej Nr 104550L W m. Władysławów" wykonano przebudowę drogi o długości 1, 565 km wraz z poszerzeniem jezdni do 5,5 m, przebudową przepustów, przebudową zjazdów, wykonaniem nowego oznakowania pionowego drogi.
2. W ramach zadania pn. „Budowa sieci wodociągowo- kanalizacyjnej w miejscowości Wierzbica-Osiedle" wykonano budowę łącznie 493 m sieci kanalizacyjnej i 608 m sieci wodociągowej przy ul. Leśnej i ul. Wapiennej w miejscowości Wierzbica- Osiedle.
3. W ramach zadania pn. „Budowa Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Gminie Wierzbica" zakupiono sprzęt, w tym: ciągnik rolniczy, piaskarko-posypywarkę do piasku i soli, zamiatarkę ciągnikową oraz

ładowacz. Ponadto w ramach zadania zakupiono pojemniki do segregacji odpadów dla mieszkańców w łącznej ilości 4 723 sztuki.

4. W ramach zadania pn. „Tworzenie mieszkania wspomaganego na terenie Gminy Wierzbica” powstało mieszkanie dla czterech osób. Mieszkanie jest wyposażone w dwa pokoje mieszkalnie, ogólnodostępną kuchnię, łazienkę dla niepełnosprawnych i korytarz i pomieszczenie techniczne o łącznej powierzchni użytkowej 60,28 $m^{3.}$
5. W ramach zadania pn. „Modernizacja sieci kanalizacyjnej w Aglomeracji Wierzbica wraz z wymianą wodomierzy na terenie Gminy Wierzbica” wykonano remont sieci kanalizacyjnej w miejscowości Wierzbica-Osiedle o długości 1,816 km oraz remont 32 studni kanalizacyjnych. W ramach zadania zakupiono i zamontowano również 1 377 sztuk wodomierzy cyfrowych na terenie całej gminy.
6. W ramach zadania pn. „Modernizacja infrastruktury oświetleniowej na terenie gminy Wierzbica” rozpoczęto prace zmierzające do wymiany 455 sztuk opraw oświetlenia ulicznego na terenie gminy na oprawy energooszczędne.
7. W ramach zadania pn. „Przebudowa, rozbudowa i nadbudowa remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscowości Kozia Góra” w ramach inwestycji wykonano m.in. izolację fundamentów, wykonanie nowej konstrukcji i pokrycia dachu z ociepleniem, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, termoizolację elewacji oraz montaż instalacji wentylacyjnych, grzewczych, kanalizacyjnych, elektrycznych i fotowoltaicznych. Zakres prac obejmował również roboty wykończeniowe, wyposażenie budynku, wykonanie przyłączy zewnętrznych oraz zagospodarowanie terenu poprzez budowę ogrodzenia, infrastruktury drogowej, altany, siłowni zewnętrznej, placu zabaw i wykonanie na sadzeń wraz z inwentaryzacją geodezyjną powykonawczą.

3.2 Zamówienia publiczne

W 2025 r. Gmina Wierzbica przeprowadziła 6 postępowań zakończonych zawarciem umowy w sprawie zamówienia publicznego na roboty budowlane:

1. „Przebudowa drogi gminnej Nr 104550L w m. Władysławów, gmina Wierzbica",
2. „Budowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Busówno-Kolonia i Wierzbica-Osiedle”,
3. „Tworzenie mieszkania wspomaganego na terenie gminy Wierzbica”,
4. „Przebudowa drogi gminnej nr 115698L w m. Kamienna Góra, gmina Wierzbica”,
5. Budowa punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą w gminie Wierzbica oraz dostawę wyposażenia, w ramach zadania pn. „Budowa Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Gminie Wierzbica”,
6. „Budowa sieci wodociągowo- kanalizacyjnej w miejscowości Wierzbica-Osiedle”.

W 2025 r. Gmina Wierzbica przeprowadziła 7 postępowań zakończonych zawarciem umowy w sprawie zamówienia publicznego na usługi:

1. „Świadczenie usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych oraz nieruchomości niezamieszkałych położonych na terenie Gminy Wierzbica w 2025 r.” – etap II,
2. „Opracowanie planu ogólnego dla Gminy Wierzbica”,
3. „Opracowanie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wierzbica”,
4. „Opracowanie dokumentacji projektowej dotyczącej rozbudowy/modernizacji oczyszczalni ścieków w miejscowości Busówno-Kolonia”,
5. „Usługi zdrowotne na terenie gminy Wierzbica dla osób potrzebujących wsparcia w ramach Projektu pn.: "Jesteśmy do usług - wsparcie zdrowotne dla osób potrzebujących wsparcia z Gminy Wierzbica", zamówienie realizowane jest w ramach Projektu pn. „Jesteśmy do usług – wsparcie zdrowotne dla osób potrzebujących wsparcia z Gminy Wierzbica” w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 działanie 8.6 Usługi zdrowotne, Priorytet VIII Zwiększenie spójności społecznej,
6. „Świadczenie usługi odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych oraz nieruchomości niezamieszkałych położonych na terenie Gminy Wierzbica w 2026 roku” – postępowanie zostało zakończone zawarciem umowy w dniu 09.01.2026 r.,

7. „Dowóz uczniów niepełnosprawnych do szkół i placówek specjalnych oraz zapewnienie opieki podczas dowozu".

W 2025 r. Gmina Wierzbica przeprowadziła 5 postępowań zakończonych zawarciem umowy w sprawie zamówienia publicznego na dostawy:

1. „Cyberbezpieczna Gmina Wierzbica”, zadanie polegające na dostawie sprzętu IT i oprogramowania oraz realizacji usług w ramach projektu pn. „Cyberbezpieczny samorząd”,
2. „Dostawa pojemników i kontenerów na odpady komunalne”, inwestycja realizowana w ramach zadania pn. „Budowa Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Gminie Wierzbica”,
3. „Zakup koparko-ładowarki”,
4. „Dostawa wyposażenia Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (wyposażenie PSZOK w sprzęt) w ramach zadania pn.:„Budowa Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Gminie”,
5. „Sukcesywna dostawa oleju opałowego do kotłowni olejowych w gminie Wierzbica”.

Fundusze zewnętrzne na realizację zadań zakończonych oraz aktualnych pozyskiwane są:

- ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych,
- ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg,
- z budżetu Województwa Lubelskiego - budowa i modernizacja (przebudowa) dróg dojazdowych do gruntów rolnych,
- ze środków Funduszy Europejskich na Rozwój Cyfrowy 2021 – 2027 (FERC), Priorytet II: Zaawansowane usługi cyfrowe, działanie 2.2. – Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa, konkurs grantowy w ramach Projektu grantowego „Cyberbezpieczny samorząd”,
- ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia - REACT-EU, Działanie 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia,
- z Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego - Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej,
- z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jako Instytucji Wdrażającej w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, działając na podstawie Porozumienia z Ministrem Klimatu i Środowiska, ogłasza nabór wniosków w ramach:

Priorytet FENX.01 Wsparcie sektorów energetyka i środowisko z Funduszu Spójności Działanie FENX.01.04. Gospodarka odpadami oraz gospodarka o obiegu zamkniętym. Typ projektu: Systemy selektywnego zbierania odpadów komunalnych uwzględniające rozwiązania dotyczące zapobiegania powstawaniu odpadów, w tym ponowne użycie,

- ze środków budżetu Województwa Lubelskiego. Rozwój sieci mieszkań treningowych i wspomaganych. Działanie 4.4 kompleksowego programu wsparcia rodzin „Za życiem" ustanowionego uchwałą nr 160 Rady Ministrów z 20 grudnia 2016 r. w sprawie kompleksowego wsparcia rodzin „Za życiem" (M.P. z 2016 r., poz. 1250), zmienioną uchwałą nr 189 Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 2021 r. (M.P. z 2022 r., poz. 64)
- z budżetu państwa na dofinansowanie bieżących zadań własnych w ramach Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej.

4. Zadania remontowe

Infrastruktura drogowa dróg publicznych w gminie obejmowała na 31 grudnia 2025 r to 64,813 km dróg. Stan dróg według Systemu Oceny Stanu Nawierzchni, w podziale na poszczególne kategorie dróg publicznych, był następujący:

- drogi asfaltowe – stan 45,466 km,
- drogi utwardzone– stan 6,664 km,
- drogi gruntowe -stan 12,683 km,

Dokonano bieżących remontów dróg, poprzez cząstkowe uzupełnienie kruszywem. Na wykonanie tych prac wykorzystano 140 ton kruszywa dolomitowego o frakcji do 31,5 mm. Dodatkowo zostało wykonane odkrzaczanie pobocza dróg gminnych w miejscowościach: Chylin Mały, Kozia Góra, Święcica, Ochoża, Bakus-Wanda.

5. Infrastruktura techniczna i zagospodarowanie przestrzenne

5.1 Infrastruktura techniczna

Przez teren gminy Wierzbica przebiega droga Nr 841 relacji: Cyców – Wierzbica – Staw, która łączy drogę krajową o znaczeniu międzynarodowym S-12 (E373) biegnącą na południe od granicy gminy z drogą krajową nr 82 z Lublina do Włodawy. W obszarze gminy długość drogi wynosi ok. 13,90 km.

Przy w/w drodze w miejscowości Wierzbica-Osiedle podjęto działania zmierzające do realizacji przejścia dla pieszych przy sklepie „Stokrotka". Gmina Wierzbica wyraziła w tym zakresie zgodę na udzielenie pomocy rzeczowej dla Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie w formie opracowania stosownej dokumentacji projektowej. Obecnie prowadzone

są procedury formalne i administracyjne niezbędne do przygotowania oraz realizacji zadania.

Istniejące w gminie drogi zaliczone do kategorii dróg powiatowych zapewniają bliskie powiązanie gminy z sąsiednimi gminami, a także lokalne powiązanie wewnątrz gminy obszarów wzajemnie oddalonych.
Łączna długość dróg powiatowych na obszarze gminy wynosi około 58,30 km.
Przez obszar gminy przebiegają wymienione poniżej drogi powiatowe:

- Droga powiatowa Nr 1802 L – relacji: Garbatówka – Świerszczów – Widły – Syczyn – Ludwinów długości na obszarze gminy wynosi około 4,9 km.
- Droga powiatowa Nr 1717 L – relacji: Urszulin – Wereszczyn – Chutcze – Sawin długości na obszarze gminy około 4,8 km,
- Droga powiatowa Nr 1800 L – relacji: Widły – Małków – Chmieliska– o długości na obszarze gminy 1,1 km,
- Droga powiatowa Nr 1719 L – relacji: droga powiatowa Nr 1624 L – Wólka Tarnowska - Busówno – Bezek - Rejowiec – o długości na obszarze gminy około 17,6 km.
- Droga powiatowa Nr 1801 L relacji: Cyców – Bekiesza – Bakus Wanda – o długości na obszarze gminy 5 km.
- Droga powiatowa Nr 1803 L – relacji: Wierzbica – Chutcze – o długości na obszarze gminy około 5,5 km.
- Droga powiatowa Nr 1804 L – relacji: Wierzbica – Sawin – o długości na obszarze gminy 7,2 km,
- Droga powiatowa Nr 1805 L – relacji: Okszów – Przysiółek – Pniówno – Olchowiec - Kulik – o długości na obszarze gminy 12,2 km.

5.2 Zagospodarowanie przestrzenne

1. Ilość wydanych zaświadczeń z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego: 124;
2. Ilość wydanych zaświadczeń o rewitalizacji: 125;
3. Ilość wydanych wyrysów i wypisów z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego: 57;

Dla całego obszaru Gminy Wierzbica obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wierzbica uchwalonego Uchwałą Nr III-17/02 Rady Gminy Wierzbica z dnia 30 grudnia 2002 r., zmienionego Uchwałą Nr XXXVI-198/2018 Rady Gminy Wierzbica z dnia 28 sierpnia 2018 r. oraz Uchwałą Nr XXXII-181/2022 Rady Gminy Wierzbica z dnia 3 marca 2022 r. Dokument ten (SUiKZP) określa politykę przestrzenną gminy — m.in. przeznaczenie terenów, kierunki rozwoju zabudowy, ochronę środowiska i infrastruktury. Zawiera informację o kierunkach zabudowy mieszkaniowej i usługowej, terenach rolnych i leśnych, obszarach ochrony

środowiska, układzie komunikacyjnym i infrastrukturze, obszarach inwestycji celu publicznego, ograniczeniach zabudowy.

W 2025 r. podjęto Uchwałę Nr XI-64/2025 Rady Gminy Wierzbica z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wierzbica. Przystąpienie obejmowało sporządzenie i uchwalenie zmian planu w zakresie zmiany przeznaczenia poszczególnych działek w ilości do 545, zajmując powierzchnie ok. 208,71 ha. W trakcie trwania procedury konieczne było dokonanie zmiany uchwały intencyjnej, poprzez podjęcie Uchwały Nr XVII-96/2025 Rady Gminy Wierzbica z dnia 31 października 2025 r. zmieniającą uchwałę Nr XI-64/2025 Rady Gminy Wierzbica z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wierzbica w zakresie obszaru obejmującego przystąpienie do sporządzenia MPZP.

W związku z wprowadzoną reformą planowania przestrzennego w 2023 r. i wymogami znowelizowanej ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która zobowiązuje wszystkie gminy w Polsce do uchwalenia planów ogólnych jako nowych podstawowych dokumentów planistycznych Rada Gminy Wierzbica Uchwałą Nr XII-70/2025 z dnia 17 kwietnia 2025 r. przystąpiła do sporządzenia planu ogólnego Gminy Wierzbica. Plan ogólny to nowy dokument planistyczny w polskim systemie zagospodarowania przestrzennego, który określa podstawowe zasady rozwoju przestrzennego całej gminy. Zastępuje dotychczasowe „studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego". Plan ogólny zawiera m. in.: podział gminy na strefy planistyczne, wskaźniki zabudowy, zasady ochrony środowiska i krajobrazu, obszary uzupełnienia zabudowy i kierunki rozwoju infrastruktury. W prowadzonym toku formalno-prawnym, w terminach określonych w ogłoszeniu wpłynęło 147 wniosków dotyczących uwzględnienia danych stref planistycznych (SW, SJ, SZ, SU, SH, SP, SR, SI, SN, SC, SG, SO, SK) w projekcie planu ogólnego według art. 13c ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 27 marca 2023 roku (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.).

W ubiegłym roku podjęto również Uchwałę Nr XVII-95/2025 Rady Gminy Wierzbica z dnia 31 października 2025 r. zmieniającą uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany w części tekstowej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wierzbica. Przystąpienie do zmian tekstowych w obowiązujących dla Gminy planach miejscowych zostało wszczęte w dniu 30 grudnia 2024 r. Uchwałami Nr: VIII-46/2024 i VIII-46/2024 Rada Gminy Wierzbica przystąpienia do sporządzenia zmiany w części tekstowej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wierzbica, oraz do sporządzenia zmiany w części tekstowej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wierzbica obejmującego obszar jednostki strukturalnej „A". Podjęte zmiany zapisów tekstowych planów dotyczyły ustaleń szerokości pasów drogowych dróg gminnych, które pozwolą na wykorzystanie terenu zgodnie z jego przeznaczeniem i planowanymi

zamierzeniami inwestycyjnymi i dostosowaniu ich do obecnie obowiązującego prawa w tym zakresie.

6. Gospodarka odpadami i ochrona środowiska

6.1 Gospodarka odpadami

Na terenie Gminy znajduje się zamknięte i zrekultywowane składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne we Władysławowie o pow. 0,26 ha, które obecnie znajduje się w fazie poeksploatacyjnej. Składowisko nie jest zlokalizowane na obszarze zagrożonym powodzią. Gmina Wierzbica jako zarządca prowadzi badania monitoringowe składowiska. Badania monitoringowe będą wykonywane do dnia 30.06.2037 r.

W 2025 r. w gminie nie zlokalizowano dzikich wysypisk odpadów komunalnych.

Ilość odpadów komunalnych odebranych z ternu Gminy Wierzbica w ramach umowy zawartej przez gminę Wierzbica na zadanie p.n.: „Świadczenie usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych oraz nieruchomości niezamieszkałych położonych na terenie Gminy Wierzbica w 2025 r. - etap I”(styczeń i luty 2025) z firmą PW Ewa Grzywna-Żmuda z siedzibą: Żółtańce 65D, 22-100 Chełm wyniosła 97,42 Mg.

Ilość odpadów komunalnych odebranych z ternu Gminy Wierzbica w ramach umowy zawartej przez gminę Wierzbica na zadanie p.n.: „Świadczenie usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu nieruchomości zamieszkałych oraz nieruchomości niezamieszkałych położonych na terenie Gminy Wierzbica w 2025 r. - etap II” z firmą ART-KOM MILEJÓW SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ z siedzibą w Milejowie-Osada, ul. Bukowa 12, 21-020 Milejów-Osada wyniosła 693,814 Mg.

Łącznie w 2025 roku odebrano 791,23 Mg odpadów, co oznacza spadek o 28,71 Mg w porównaniu z rokiem 2024.

Ponadto w przypadku 20 nieruchomości niezamieszkałych zawarto indywidualne umowy z przedsiębiorcami uprawnionymi do odbioru odpadów komunalnych. W ramach umów indywidualnych odebrano i przekazano do unieszkodliwienia 55,07 Mg odpadów.

Zagospodarowanie odpadów komunalnych odbywa się oparciu o funkcjonujące instalacje komunalne zapewniające:

- mechaniczno-biologiczne przetwarzanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i wydzielenie z niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku,

- składowanie odpadów powstających w ww. procesie przetwarzania odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych.

Liczba mieszkańców objętych zbiórką odpadów na koniec 2025 r. wyniosła 3620 (wg złożonych deklaracji mieszkańców). 1391 mieszkańców kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w przydomowym kompostowniku korzysta z ulgi w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

6.2 Zadania i zakres ochrony środowiska

Do podstawowych zadań w zakresie ochrony środowiska należy prowadzenie działań związanych z ochroną przyrody, gospodarką odpadami komunalnymi, ochroną wód, powietrza oraz powierzchni ziemi. Gmina realizuje zadania wynikające z przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska oraz dokumentów strategicznych dotyczących ochrony środowiska.

W zakresie gospodarki komunalnej prowadzone są działania związane z organizacją systemu odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych, usuwaniem wyrobów zawierających azbest oraz kontrolą gospodarowania nieczystościami ciekłymi. Mieszkańcy mają możliwość składania deklaracji dotyczących źródeł ciepła w ramach Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

6.3 Gospodarka wodno – ściekowa

Stan zaopatrzenia w wodę na obszarze analizowanym Gminy Wierzbica jest zadawalający. W gminie istnieją wodociągi grupowe o łącznej długości 132,778 km. Ludność zaopatrywana jest w wodę do picia z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w Wierzbicy (miejscowości: Wierzbica, Wierzbica – Osiedle, Busówno Kolonia, Busówno, Staszyce, Kozia Góra, Werejce, Syczyn, Władysławów, Chylin, Chylin Wielki, Chylin Mały, Pniówno, Kamienna Góra, Ochoża, Ochoża Pniaki, Olchowiec, Olchowiec Kolonia, Święcica, Helenów, Terenin, Buza), i Wólce Tarnowskiej (miejscowości: (Bakus Wanda, Wólka Tarnowska, Wygoda, Tarnów, Karczunek).

Na terenie gminy zlokalizowane są dwa ujęcia wody w Pniównie i Wólce Tarnowskiej. Na ujęciu wody w Pniównie pracują naprzemiennie dwie studnie wiercone. Studnia nr 1 o głębokości 100 m i wydajności Q=78m3/h i studnia nr 2 o głębokości 100 m i wydajności Q= 60 m3/h. Ujęcie wody w Wólce Tarnowskiej składa się z 2 studni wierconych o głębokości Studnia nr 1 70 m i wydajności Q=18,6 m3/h i Studnia nr 2 o głębokości 70 m. i wydajności Q=27 m3/h.

Woda z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia na terenie gminy poddawana jest procesowi stałej dezynfekcji wody za pomocą lamp UV. Ponadto woda z ujęcia w Wólce Tarnowskiej z uwagi na ponadnormatywną zawartość żelaza w ujmowanej wodzie uzdatniana

jest w procesie odżelaziania. Ze względu na graniczne wartości żelaza w wynikach badań wody z wodociągu Wierzbica, gmina planuje przeprowadzenie modernizacji ujęcia w zakresie montażu odżelaziaczy. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chełmie monitorował jakość w stałych punktach monitoringowych zgodnie z harmonogramem rocznym z częstotliwością zależną od wielkości produkcji wody.
Ilość wody pobranej w 2025 r. łącznie z dwóch ujęć wyniosła 231566,00 m^3.

Długość sieci kanalizacyjnej w gminie na koniec 2025 r. wyniosła 29,54 km. Do miejscowości skanalizowanych zalicza się miejscowości Wierzbica-Osiedle, Wierzbica, Busówno, Busówno-Kolonia, Staszyce i Kozia Góra. Na terenie Gminy Wierzbica działa jedna gminna mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków o przepustowości 300 m3/h. w miejscowości Busówno-Kolonia.

W 2025 r. gminna oczyszczalnia ścieków odprowadziła 75411 m^3 ścieków, z czego 73042 m^3 stanowiło dopływ siecią kanalizacyjną, natomiast 2369 m^3 dostarczono taborem asenizacyjnym. Odbiornikiem oczyszczonych ścieków rów odpływowy, a następnie rów melioracyjny. Na terenie gminy budowane są przydomowe oczyszczalnie ścieków, oraz zbiorniki bezodpływowe szczególnie na terenach o zabudowie rozproszonej. Zezwolenie w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych posiada 5 firmy, z którymi mieszkańcy gminy posiadający zbiorniki bezodpływowe (szamba) i przydomowe oczyszczalnie ścieków zawierają umowy na wywóz ścieków. Ilość ścieków przekazanych do oczyszczenia dostarczona taborem asenizacyjnym do stacji zlewnych (Busówno-Kolonia 1 i Stacja Zlewna w Miejskim Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.) wyniosła 4026,68 m3. Realizując ustawowy obowiązek Gmina Wierzbica prowadzi ewidencję zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków oraz kontrole w zakresie posiadania umów na świadczenie usługi na wywóz nieczystości ciekłych oraz dowodów uiszczania opłat za te usługi.

6.4 Gospodarka niskoemisyjna

Na terenie Gminy Wierzbica na koniec 2025 r. zainwentaryzowanych i pozostałych do unieszkodliwienia pozostało 5118,68 Mg wyrobów azbestowych. Obecnie obszar gminy nie jest wyposażony w sieć gazową.

Na terenie gminy Wierzbica znajduje się niewiele obszarów na których prowadzona jest zorganizowana gospodarka cieplna. Do największych kotłowni na terenie gminy należą kotłownie na osiedlu Spółdzielni Mieszkaniowej w Wierzbicy, Spółdzielni „Promyk”, w budynku PKS w Wierzbicy-Osiedlu. W zabudowie zagrodowej, jednorodzinnej do ogrzewane budynków wykorzystuje się kotły węglowe, na pellet, gazowe, olejowe i elektryczne. Popularną alternatywą są również pompy ciepła.

Przez Gminę przebiega droga wojewódzka nr 841, gmina nie posiada mapy akustycznej dla terenu gminy. Zakłada się też, że mieszkańcy Gminy nie byli narażeni na hałas drogowy.
W gminie nie funkcjonują zakłady szczególnie uciążliwe dla środowiska. Nie prowadzi się pomiarów emisji zanieczyszczeń.

7. Oświata i wychowanie

7.1 Sieć szkolno – przedszkolna w Gminie Wierzbica

W roku 2025 Gmina Wierzbica była organem prowadzącym dla Gminnego Przedszkola w Wierzbicy, Szkoły Podstawowej w Święcicy, Szkoły Podstawowej im. Kazimierza Górskiego w Wierzbicy.
W dniu 31 marca 2025 r. Rada Gminy Wierzbica podjęła uchwałę w sprawie likwidacji Szkoły Podstawowej w Święcicy. Z dniem 31 sierpnia 2025 roku szkoła zakończyła swoją działalność.

7.2 Baza lokalowa

Stan bazy lokalowej oświaty w roku 2025 r.
(stan na 30.09.2025 r.)

Wyszczególnienie		Powierzch. nieruch. gruntowej (w m²)	Sale lekcyjne	Pracownie komp.	Sale gimnast.	Świetlice	Stołówki
1.	Przedszkole w Wierzbicy	537,80	4	0	0	0	1
2.	Szkoła Podstawowa w Wierzbicy	32 475	20	1	1	1	1
Razem		**33 012,80**	**24**	**1**	**1**	**1**	**2**

7.3 Szkolnictwo niepubliczne

Na terenie gminy od 1 września funkcjonuje Niepubliczne Przedszkole w Święcicy prowadzone przez Stowarzyszenie Integracyjne ,,SALIX" z siedziba w Święcicy. Do placówki uczęszczało 8 dzieci stan na 31 grudniu 2025 roku. Przedszkole otrzymało w 2025 roku dotację w wysokości 6 197,12 zł.

7.4 Liczba uczniów w szkołach na terenie Gminy Wierzbica

Stan organizacji szkół podstawowych, przedszkola w 2025 r. (SIO – 30.09.2024r.)												
L.p.	**Wyszczególnienie**	**Liczba oddziałów**	**Liczba uczniów***	**w tym:**								
				0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	Szkoła Podstawowa w Święcicy	1	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	Szkoła Podstawowa im. Kazimierza Górskiego w Wierzbicy	18	358	39	43	37	22	44	46	53	36	38
Razem szkoły podstawowe		**19**	**363**	**44**	**43**	**37**	**22**	**44**	**46**	**53**	**36**	**38**
3.	Gminne Przedszkole w Wierzbicy	4	92	-	-	-	-	-				
Ogółem		**23**	**455**									

7.5 Wyniki egzaminów zewnętrznych

W roku szkolnym 2024/2025 egzaminu ósmoklasisty przystąpiło 36 uczniów naszej szkoły. 35 uczniów pisało arkusz standardowy, a 1 uczennica arkusz C-00. Wśród piszących arkusz standardowy 6 uczniom dostosowano warunki pisania egzaminu do ich potrzeb na podstawie posiadanych opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej.
Tabela przedstawia średnie wyniki procentowe uczniów szkoły, gminy, powiatu, województwa i kraju.

Średnie wyniki procentowe uczniów szkoły, gminy, powiatu, województwa i kraju.								
	Język polski		**Matematyka**		**Język angielski**		**Język rosyjski**	
	2024	**2025**	**2024**	**2025**	**2024**	**2025**	**2024**	**2025**
Klasa VIII a	60%	67 %	32%	40 %	58%	69 %	61%	-
Klasa VIII b	-	66 %	-	48 %	-	56 %	-	25%
szkoła	60 %	66%	32%	44 %	58%	63 %	61%	25 %
gmina	59%	66 %	29%	44 %	54%	63 %	61%	25 %
powiat	62%	65 %	43%	43 %	58%	63 %	61%	25%
województwo	63%	65 %	51%	50 %	64%	64 %	52%	54 %
kraj	63%	64 %	52%	50 %	66%	70 %	79%	65 %

Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2025 roku wskazują na poprawę osiągnięć uczniów w porównaniu z rokiem poprzednim, szczególnie z języka polskiego oraz języka angielskiego. Szkoła uzyskała wyniki z języka polskiego wyższe niż średnie powiatu, województwa i kraju, co świadczy o wysokim poziomie przygotowania uczniów w zakresie kompetencji humanistycznych. Widoczna jest również poprawa wyników z matematyki, choć przedmiot ten nadal wymaga dalszego wsparcia dydaktycznego. Najsłabsze rezultaty odnotowano z języka rosyjskiego, dlatego konieczne jest podjęcie działań mających na celu podniesienie efektywności nauczania w tym obszarze.

7.6 Poziom wydatków na oświatę

WYDATKI NA OŚWIATĘ PONIESIONE W LATACH 2020 - 2025		
Rok budżetowy	**Wykonanie w dziale wydatki**	**Subwencja Oświatowa/ Potrzeby oświatowe od 2025**
2020	8 259 423 zł	4 390 355 zł
2021	8 214 676 zł	4 563 728 zł
2022	8 387 847 zł	4 273 151 zł
2023	9 613 201 zł	4 295 068 zł
2024	11 814 156 zł	5 981 969 zł
2025	11 332 793 zł	7 360 469 zł

W 2025 roku ramach realizacji „Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży w Gminie Wierzbica" Stypendia otrzymało 9 uczniów w okresie od stycznia do czerwca 2025 roku i 15 uczniów w okresie od września do grudnia 2025 roku.

7.7 Analiza wydatków na wynagrodzenia nauczycieli

W roku 2024/2025 w przedszkolu i szkole podstawowej prowadzonym przez Gminę Wierzbica łącznie było zatrudnionych 73 nauczycieli na 66,83 etatu. Poziom zatrudnienia nauczycieli wynika przede wszystkim z liczby oddziałów oraz liczby godzin zajęć obowiązkowych i dodatkowych. Organ prowadzący przeznaczył na wynagrodzenia dla nauczycieli kwotę 6 017 010 zł.

7.8 Funkcjonowanie stołówki szkolnej

W Szkole Podstawowej w Wierzbicy funkcjonowała stołówka szkolna, która przygotowywała i wydawała posiłki zarówno dla uczniów swojej szkoły, jak również dla uczniów szkoły w Święcicy oraz dzieci uczęszczających do Gminnego Przedszkola. Stołówka zapewniała obiady dwudaniowe, z których korzystało około 352 uczniów miesięcznie.

Do obsługi stołówki zatrudnionych jest 4 pracowników, którzy odpowiadają za przygotowanie oraz wydawanie posiłków. Działalność

stołówki umożliwia zapewnienie dzieciom ciepłych i pełnowartościowych obiadów każdego dnia.

7.9 Przedszkole publiczne Gminy Wierzbica

Gminne Przedszkole w Wierzbicy pełni funkcje opiekuńczą, wychowawczą i kształcącą. Zapewnia dzieciom bezpieczne warunki do wspólnej zabawy i nauki, wspomaga wszechstronny rozwój i potencjał dziecka odpowiednio do jego indywidualnych potrzeb i możliwości. Uczy funkcjonowania w grupie rówieśniczej, kształtuje normy społeczne w zakresie współpracy i odpowiedzialności. Realizuje podstawę programową wychowania przedszkolnego, stymuluje rozwój poznawczy, rozwija umiejętności dziecka, wyrównuje szansy edukacyjne, przygotowuje dzieci do podjęcia nauki w szkole podstawowej. Przedszkole pełni również funkcję doradczą i wspierającą działania wychowawcze wobec rodziców wychowanków przedszkola. Organizuje i udziela pomoc psychologiczno – pedagogiczną dzieciom uczęszczającym do przedszkola, ich rodzicom oraz nauczycielom. Przedszkole realizuje liczne dodatkowe programy ogólnopolskie oraz ogólnopolskie projekty edukacyjne przeznaczone dla dzieci w wieku przedszkolnym.

Organizacja pracy przedszkola przebiegała zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa na podstawie zatwierdzonego arkusza organizacji oraz wprowadzanymi aneksami w ciągu roku szkolnego. Przedszkole było czynne od poniedziałku do piątku, w godzinach od 6.45 do 16.15 – 9,5 godzin dziennie. Do przedszkola uczęszczało 92 dzieci, do czterech oddziałów poszczególnych grup wiekowych: 3 latki „Ananaski”, 4 latki „Motylki”, 4-5 latki, od 1 września 2025 r. jako oddział integracyjny „Słoneczka” oraz 5 latki „Kociaki”.

W przedszkolu zatrudnionych było 14 nauczycieli na zróżnicowanym wymiarze godzin (w tym dyrektor, nauczyciele wychowania przedszkolnego, nauczyciel języka angielskiego, ksiądz – nauczyciel religii, nauczyciel współorganizujący kształcenie, psycholog, pedagog specjalny, logopeda, nauczyciel terapeuta). Zatrudnienie w stopniach awansu zawodowego: 3 nauczycieli dyplomowanych, 2 nauczycieli mianowanych, 3 nauczycieli kontraktowych, 6 nauczycieli początkujących. Jedna nauczycielka w dniu 31 maja 2025 r. zakończyła staż na nauczyciela mianowanego, a w grudniu 2025 r. zdała egzamin i otrzymała tytuł nauczyciela mianowanego. Z dniem 1 września 2025 r. jeden nauczyciel kontraktowy rozpoczął staż na nauczyciela mianowanego. Dla 3 nauczycieli początkujących przydzielono mentora oraz opiekuna stażu dla nauczyciela kontraktowego. W ramach wspomagania nauczycieli w zakresie rozwoju zawodowego tworzone są warunki do prawidłowej realizacji stażu i przygotowania do zawodu nauczyciela.

Pracownicy niepedagogiczni 2 osoby: kucharka i woźna zatrudnione na stałe oraz 4 osoby na programie lokalnym „Bezpieczna Szkoła” jako opiekun dzieci oraz 1 osoba od września 2025 r. do lutego 2026 r. na stażu na stanowisku woźna. Zatrudniona kadra pedagogiczna posiada wysokie kwalifikacje zawodowe, a także kwalifikacje specjalistyczne. Nauczyciele systematycznie doskonalą organizację i przebieg procesów wspomagania oraz edukacji dzieci przedszkolnych poprzez udział w licznych szkoleniach i kursach.
Praca dydaktyczna, wychowawcza i opiekuńcza prowadzona jest w oparciu o podstawę programową wychowania przedszkolnego. Do 31 sierpnia 2025 r. realizowany był Programu edukacji przedszkolnej wspomagającej rozwój aktywności dzieci „Nasze przedszkole”, autorstwa Wiesławy Żaby- Żabińskiej wydawnictwa MAC – edukacja, a od 1 września 2025 r. realizowany jest program wychowania przedszkolnego „Dobry pomysł”, autorstwa Ewy Janus, wydawnictwa WSiP.
W grupach dzieci 5– letnich realizowane były dodatkowe programy ogólnopolskie tj.:

- Program Przedszkolnej Edukacji Antynikotynowej „Czyste powietrze wokół nas”,
- Program profilaktyki zdrowego odżywiania „Skąd się biorą ekologiczne produkty”
- Projekt edukacyjny dotyczący zasad ochrony zdrowia przed mikroorganizmami „Dzielne dzieciaki i ich sposoby na mikroby”.

We wszystkich grupach wiekowych realizowane były dodatkowe programy ogólnopolskie oraz projekty edukacyjne tj.:

- Program o tematyce ekologicznej „ Kubusiowi Przyjaciele Natury”
- Program Przedszkole Bez Owsików
- Projekt edukacyjno ekologiczny Działaj z imPETem
- Projekt „Przedszkole w świecie dwujęzyczności „Pilotaż programu w województwie lubelskim”
- Projekt edukacyjny w zakresie preorientacji zawodowej „W krainie znanych i lubianych” opracowany przez Dorotę Skubij
- Projekt edukacyjny o tematyce przyrodniczo ekologicznej „ W ogrodzie przez okrągły rok” opracowany przez Dorotę Stepaniuk
- Projekt edukacyjny „Wszyscy są tacy sami” opracowany przez Sylwię Radko
- W grupach dzieci 4– letnich realizowany był dodatkowo ogólnopolski projekt edukacyjny „Witaj Jesień”

Pomieszczenia przedszkolne, wyposażenie przedszkola, w tym środki dydaktyczne, pozwalają na pełną realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz zatwierdzonych przez dyrektora przedszkola do realizacji w danym roku szkolnym programów. Nowoczesne meble i kąciki zainteresowań oraz atrakcyjne zabawki

zachęcają do podejmowania różnorodnej aktywności w ciągu pobytu dziecka w przedszkolu. W ogrodzie przedszkolnym dzieci mogą bezpiecznie bawić się i prowadzić obserwacje przyrodnicze.
Przedszkole stosuje szczególne środki ochrony małoletnich określone w „Standardach Ochrony Małoletnich."

Podjęte działania i przedsięwzięcia:

1. Uwzględniając potrzeby rodziców czas pracy placówki od 6.45 do 16.15 - 9,5 godzin dziennie.
2. Wzbogacona oferta edukacyjna dla wychowanków przedszkola w formie zajęć dodatkowych tj. rytmiczne, czytelnicze, plastyczne, ruchowo - taneczne, eksperymentalno– badawcze oraz zajęcia z nauki kodowania. Zajęcia prowadzone były w oparciu o napisane przez nauczycieli przedszkola programy własne rozwijające zainteresowania i zdolności dzieci. Ponadto na życzenie rodziców prowadzone były zajęcia dodatkowe (odpłatne) przez firmy zewnętrzne tj.: zajęcia taneczne prowadzone przez „4 Żywioły" oraz zajęcia sportowe „Drużyna Kangura" prowadzone przez Przedszkoliadę.
3. W miesiącu styczeń 2025 r. Przedszkole wzięło udział w projekcie edukacyjnym „Zdrowo – cyfrowo w Przedszkolu". W ramach realizacji projektu finansowanego ze środków Krajowego Planu Odbudowy oraz w ramach otrzymanego grantu, przeszkolonych zostało 5 nauczycieli w tym dyrektor, w zakresie podniesienia poziom kompetencji cyfrowych nauczycieli wychowania przedszkolnego. Ponadto przedszkole otrzymało grant finansowy w wysokości 6.366,00 zł. Kwota została przeznaczona na zakup monitora interaktywnego, który został zamontowany na stołówce przedszkolnej z przeznaczeniem na prezentację podczas odbywających się szkoleń, zebrań, organizowanych uroczystości, spotkań itp.
4. Podłączona została tablica interaktywna znajdująca się na sali zabaw z przeznaczeniem do prowadzenia zajęć multimedialnych i włączania treści edukacyjnych dedykowanych dzieciom.
5. Mając na uwadze zaobserwowany wzrost liczby dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego od 1 września 2025 r. w przedszkolu funkcjonuje oddział integracyjny dla dzieci 4-5 letnich.
6. W ramach współpracy z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Wierzbicy w przedszkolu przeprowadzone zostały przez psychologa cykl 10 zajęć psychoedukacyjnych dotyczących emocji w grupie dzieci 4 latki „Motylki" i grupie dzieci 4-5 latki integracyjnej „Słoneczka".
7. W ramach realizacji Rządowego programu wspierania organów prowadzących szkoły i placówki w rozwijaniu umiejętności cyfrowych dzieci i młodzieży na lata 2025-2029 –„Cyfrowy Uczeń" do przedszkola zakupiony został sprzęt multimedialny tj.: 2 laptopy i 3 tablety oraz oprogramowania specjalistyczne i cyfrowe materiały

edukacyjne zapewniające wsparcie edukacyjne i terapeutyczne dzieciom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE) na kwotę: - 18 750,00 zł.

8. Roczny plan pracy przedszkola, plan współpracy z rodzicami, plan współpracy ze środowiskiem lokalnym realizowany był na bieżąco. Wszystkie zaplanowane zamierzenia i zadania zostały w pełni zrealizowane. Podstawa programowa wychowania przedszkolnego realizowana była poprzez codzienne aktywności, zabawy, a także zajęcia ukierunkowane przez nauczyciela z uwzględnieniem i dostosowaniem treści do indywidualnych możliwości dzieci w poszczególnych grupach wiekowych.

Uroczystości i imprezy przedszkolne organizowane zgodnie z przyjętym do realizacji planem pracy Gminnego Przedszkola w Wierzbicy.

8. Kultura

8.1 Biblioteka, wydarzenia kulturalne

Na terenie gminy funkcjonują: biblioteka główna z siedzibą w Wierzbica-Osiedle. Biblioteka zatrudnia 3 osoby na stanowiskach: dyrektor, 2 młodszych bibliotekarz. Ponadto biblioteka w roku 2025 zatrudniała osoby w ramach umowy zlecenia na: naprawę i konserwację sprzętu komputerowego, prowadzenie pełnej rachunkowości Gminnej Biblioteki Publicznej w Wierzbicy, na działania edukacyjne, w tym: prowadzenia warsztatów artystycznych, kulinarnych oraz zajęć w ramach wakacji z biblioteką.

W 2025 r. biblioteka główna pracowała w normalnym trybie i była dostępna dla czytelników od poniedziałku do piątku, a także w soboty zgodnie z zarządzeniami Nr 12/20243 z dnia 30.12.2024 r. oraz Nr 5/2025 z dnia 12.05.2025 r. Dyrektora Gminnej Biblioteki Publicznej w Wierzbicy w sprawie sobót pracujących w 2025 roku w Gminnej Bibliotece Publicznej w Wierzbicy oraz odbioru dnia wolnego za soboty.

Biblioteka korzysta z nowoczesnego systemu bibliotecznego ALMA. Działający w chmurze program pozwala na połączenie katalogów oraz umożliwia użytkownikom korzystanie z ujednoliconych informacji o zbiorach. Dla biblioteki oznacza to brak konieczności instalacji lokalnej systemu (uniezależnienie się od systemu operacyjnego na stacjach roboczych), utrzymywania zaplecza serwerowego czy zakupu licencji.

Księgozbiór na koniec roku 2025 r. wynosił 11.339 woluminów. W przeliczeniu na 1 mieszkańca, łączna liczba woluminów wynosiła 2,46 na dzień 31 grudnia 2025 r.
W roku 2025 biblioteka wzbogaciła się o 618 woluminy, w tym z zakupu 277. Wartość pozyskanego księgozbioru wyniosła 16 801,09,00 zł, w tym: ze środków własnych 5 000,00 zł, z zakupu MKiDzN 3 600,00 zł, dary na kwotę 8 201,09 zł. Najwięcej książek włączono do zbiorów Oddziału dla dorosłych -

280 pozycji książkowych, 230 pozycji do działu dla dzieci oraz 108 wol. lit. popularnonaukowej.

W 2025 roku zarejestrowano 327 osób, z czego 134 to osoby uczące się, 95 osoby pracujące, 98 - dzieci do 5 roku życia, osoby niepracujące i osoby emerytowane. W ubiegłym roku wypożyczalnię odwiedziło łącznie 2 433 osoby. Czytelnicy wypożyczyli na zewnątrz 7049 woluminów, w tym: 4924 tomów literatury pięknej dla dorosłych, 1477 woluminów literatury pięknej dla dzieci i młodzieży oraz 648 wol. literatury popularnonaukowej.

Oprócz wypożyczania książek do domu użytkownicy odwiedzają biblioteki, aby skorzystać
z dostępnych źródeł informacji na miejscu. W ubiegłym roku w czytelni udostępniono 47 książek i udzielono 141 informacji. Zbiory uzupełniają otrzymane bezpłatnie czasopisma (Lubelskie Aktualności Rolnicze). W 2025 r. na miejscu czytelnicy skorzystali z 78 czasopism, na zewnątrz wypożyczyli 185 czasopism.

Biblioteka posiada 8 miejsc komputerowych z dostępem Internetu, z których skorzystało 94 osób.
W naszej bibliotece użytkownicy mają dostęp do wypożyczalni cyfrowej ACADEMICA, która umożliwia korzystanie ze zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej. Czytelnicy mogą w czytelni internetowej korzystać z bazy publikacji naukowych ze wszystkich dziedzin wiedzy.

W 2025 r. biblioteka gminna zorganizowała następujące wydarzenia mające na celu promocji czytelnictwa i kultury:

1. Akcja Narodowe Czytanie 2025.
2. Konkurs literacki „Na napisanie fraszki- zostań współczesnym Kochanowskim”- Wystawa prac plenerowych i wystawa retrospektywna „Korzenie i skrzydła: 25 lat sztuki w Gminie Wierzbica.
3. „Potańcówka na bosaka- Gminna Noc Tańca i światła”.
4. XXVI Międzynarodowy Plener w Wierzbicy.
5. Wycieczka do Poleskiego Parku Narodowego.
6. Wystawa prac plenerowych.
7. Wystawa prac Stowarzyszenia Artystycznego Pasja z Chełma w Urzędzie Gminy.
8. Warsztaty plastyczne w Pracowni Plastycznej Inspiracja dla dzieci i młodzieży.
9. Wernisaż prac uczestników warsztatów plastycznych pn. „Debiuty”.
10. Otwarte warsztaty wikliniarskie, podpłomykowe, rzeźbiarskie i plecenia wianków podczas Dożynek Gminnych.
11. Animacja dzieci, młodzieży podczas Dożynek Gminnych.
12. Animacja dzieci i młodzieży na „Pikniku rodzinnym”.
13. Wakacje z Gminną Biblioteki Publiczną w Wierzbicy.
14. Ferie z Gminną Biblioteką Publiczną w Wierzbicy.

15. Warsztaty muzyczne realizowane w ramach projektu dofinansowanego z KPO pn. „Zielone Brzmienia- warsztaty muzyczne dla dzieci i młodzieży z Gminy Wierzbica”
16. Warsztaty teatralne realizowane w ramach projektu dofinansowanego z KPO pn. „Ekoludki przedstawiają- warsztaty teatralne dla dzieci i młodzieży z Gminy Wierzbica.
17. Zajęcia czytelnicze „Ssaki z Poleskiego Parku” grupa dzieci przedszkolnych z Gminnego Przedszkola w Wierzbicy.
18. Zajęcia czytelnicze „Miłość na czterech łapach”.
19. Obchody Międzynarodowego Dnia Ziemi, zajęcia dla dzieci przedszkolnych pt. „Nasza Moc, Nasza Planeta”.
20. Zajęcia z języka angielskiego pn. „”English Book Club- słuchamy i czytamy po angielsku”.

W 2025 roku aplikowano o środki zewnętrzne w ramach takich programów jak:

1) „Wniosek o przyłączenie do zintegrowanego systemu zarządzania zasobami bibliotek”- Priorytet 1 Poprawa Oferty bibliotek publicznych Kierunek Interwencji 1.2. Budowa ogólnokrajowej sieci bibliotecznej poprzez zintegrowany system zarządzania zasobami bibliotek Biblioteka Narodowa- udział w projekcie do 2025 r. – obecnie na rok 2026 r. podpisana jest roczna umowa na kontynuowanie zadania.
2) „Program Wieloletni „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0” Priorytet 1 Poprawa oferty bibliotek publicznych Kierunek Interwencji 1.1. Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych- 3600,00 zł- zakup nowości wydawniczych.
3) Wniosek o dofinansowanie zadania realizowanego w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, Inwestycja A2.5.1 - „Zielone Brzmienia- warsztaty muzyczne dla dzieci i młodzieży z Gminy Wierzbica” – pozyskanie środków, w tym kwota całkowita projektu: 28 868,50 zł , kwota dofinansowania w wysokosci 20 780,82 zł – zadanie realizowane od października 2025 r do lutego 2026r.
4) Wniosek o dofinansowanie zadania realizowanego w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, Inwestycja A2.5.1 - Ekoludki przedstawiają- warsztaty teatralne dla dzieci i młodzieży z Gminy Wierzbica” - kwota całkowita projektu: 30 519,00 zł , pozyskana kwota dofinansowania w wysokości 22 452,68 zł – zadanie realizowane od października 2025 r do lutego 2026r.
5) Wniosek o dofinansowanie zadania realizowanego w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, Inwestycja A2.5.1 - „Ekotradycja- warsztaty ceramiczne dla zrównoważonego sektora kultury” - kwota całkowita projektu: 34 018,50 zł , kwota dofinansowania- 24 280,00 zł – wniosek odrzucony.
6) Wniosek- promocja województwa lubelskiego podczas wydarzenia XXVI Międzynarodowy Plener Malarsko- Rzeźbiarski im. Stanisława Dobrowolskiego 2025- wnioskowana kwota: 5 000,00 zł.- wniosek odrzucony.

W 2025 roku na prowadzenie bibliotek i upowszechnianie czytelnictwa wydano 310 702,48 zł z czego 167 757,62 zł na płace. Dotacja Organizatora wyniosła 280 346,00 zł. Dodatkowe środki pozyskano w ramach grantów programu KPO, tj. na 2025 r. w kwocie- 18 094,95 zł (zaś łączna kwota grantów na lata 2025/2026 wyniosła 43 233,50 zł). Ponadto Organizator przyznał dotację celową na realizację grantów z KPO w wysokości 16 154,00 zł.

8.2 „Pracownia plastyczna inspiracja"

Organizacja warsztatów plastycznych w pracowni Inspiracja obejmuje działania artystyczne skierowane do dzieci i młodzieży podzielonych na dwie grupy wiekowe, starszą i młodszą. Warsztaty są cykliczne, odbywają się w miesiącach wrzesień- czerwiec, dla każdej z grup jeden raz w tygodniu. Program warsztatów obejmuje naukę i doskonalenie różnorodnych technik artystycznych i rękodzielniczych, w tym:

- techniki malarskie i rysunkowe,
- techniki rzeźbiarskie i przestrzenne,
- grafikę warsztatową i tworzenie rycin,
- podstawy technik drukarskich,
- dziewiarstwo (szydełkowanie, robienie na drutach),
- naukę szycia na maszynie,
- działania z zakresu rękodzieła artystycznego i użytkowego.

Realizacja warsztatów przyczynia się do:

- rozwijania kompetencji artystycznych i manualnych uczestników,
- wzmacniania kreatywności i samodzielności,
- budowania poczucia własnej wartości,
- kształtowania umiejętności współpracy w grupie,
- konstruktywnego zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży,
- przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz marginalizacji.

Warsztaty w pracowni „Inspiracja" pełnią również funkcję profilaktyczną – stanowią bezpieczną i wspierającą przestrzeń rozwoju, szczególnie dla dzieci i młodzieży wymagających dodatkowego wsparcia środowiskowego. Dzięki powszechnej dostępności zajęć oferta wpisuje się w działania na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych oraz wzmacniania kapitału społecznego gminy.

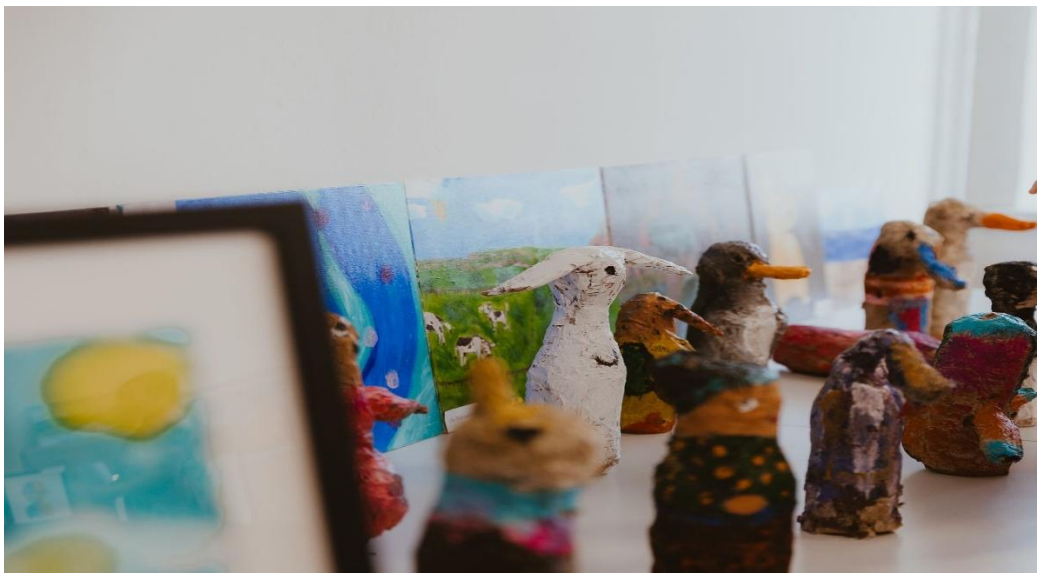

9. Bezpieczeństwo publiczne

9.1 Ochrona przeciwpożarowa

Na terenie gminy Wierzbica zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej realizują druhowie zrzeszeni w jednostkach ochotniczych straży pożarnych. Obecnie na terenie gminy działa 8 jednostek ochotniczych straży pożarnych:

1. OSP Wierzbica z 2 drużynami młodzieżowymi dziewcząt i chłopców
2. OSP Kozia Góra
3. OSP Syczyn z drużyną młodzieżową chłopców
4. OSP Busówno z drużyną kobiecą i młodzieżową drużyną dziewcząt i chłopców
5. OSP Chylin
6. OSP Wólka Tarnowska
7. OSP Pniówno z drużyną kobiecą i dwiema młodzieżowymi drużynami chłopców
8. OSP Olchowiec

Wszystkie jednostki wpisane są do Krajowego Rejestru Sądowego.

W roku 2025 druhowie doskonalili swoją sprawność bojową. Odbyły się ćwiczenia organizowane przez Komendę Miejską PSP oraz szkolenia. KMPSP w Chełmie organizowała:

1. Szkolenie podstawowe strażaków ratowników:
   - OSP Wierzbica - 2 druhów
   - OSP Busówno -1 druh
   - OSP Kozia Góra - 1 druh
2. Szkolenie kierowców konserwatorów:
   - OSP Olchowiec - 1 druh
   - OSP Kozia Góra - 1 druh
   - OSP Wierzbica - 1 druh

- OSP Pniówno - 1 druh

3. Szkolenie naczelników
   - OSP Kozia Góra - 1 druh
   - OSP Busówno -1 druh
   - OSP Olchowiec - 1 druh
   - OSP Wierzbica - 1 druh

Interwencje strażaków w 2025 roku można podzielić na kilka kategorii: pożary, wypadki i kolizje oraz inne miejscowe zagrożenia. Do ostatniej grupy zaliczamy między innymi: usuwanie konarów drzew, wypompowywanie wody z zalanych pomieszczeń oraz usuwanie gniazd owadów błonkoskrzydłych. Ogółem jednostki wyjeżdżały do działań ratowniczo-gaśniczych 40 razy. Było to 15 miejscowych zagrożeń i 25 pożarów.

5 stycznia 2025 roku w godzinach porannych dwie rodziny z Chylina w wyniku pożaru straciły dach nad głową. Żywioł bardzo szybko się rozprzestrzenił, powodując, że budynek całkowicie nie nadawał się do zamieszkania.

Z inicjatywy Pani Wójt został zorganizowany koncert charytatywny na rzecz pogorzelców. Dzięki ogromnemu zaangażowaniu mieszkańców oraz ludzi o wielkich sercach udało się zebrać środki finansowe, które zostały przekazane na pomoc poszkodowanym rodzinom.

Corocznie w budżecie gminy rezerwowane są środki na realizację zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej. Przeznaczone one są na: ekwiwalenty dla strażaków, koszty ubezpieczenia pojazdów i członków OSP, zakup materiałów, paliwa i wyposażenia, wydatki związane z przeglądami okresowymi sprzętu ratowniczego.

W roku 2025 na utrzymanie gotowości bojowej jednostek z terenu gminy wydatkowano kwotę 1 136 671,93 zł, w tej kwocie mieści się również realizacja zadania „ Przebudowa, rozbudowa i nadbudowa remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscowości Kozia Góra”.
W 2025 roku zainstalowano cyfrową syrenę alarmową na dachu budynku strażnicy OSP Wierzbica. Jest to element realizacji zadania pn. „ Dostawa i instalacja cyfrowych syren alarmowych dla SOiA z podziałem na części”.

31 maja 2025 roku, na obiektach rekreacyjnych w Wierzbicy-Osiedle odbyły się międzygminne zawody sportowo-pożarnicze, w których udział wzięły jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych z Gminy Wierzbica oraz Gminy Sawin. Do rywalizacji stanęły drużyny OSP w tym 2 kobiece, 13 Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych w tym 4 dziewczęce oraz najmłodsi strażacy z Dziecięcych Drużyn Pożarniczych. Zawody przeprowadziła komisja sędziowska z Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Chełmie. Funkcję sędziego głównego pełnił mł. bryg. Tomasz Ważny, który czuwał nad prawidłowym przebiegiem zmagań i oceną poszczególnych konkurencji – sztafety pożarniczej z przeszkodami oraz ćwiczenia bojowego.

4 maja 2025 roku, w Koziej Górze odbyły się uroczyste obchody Dnia Strażaka. Wydarzenie rozpoczęło się mszą świętą w intencji strażaków w kościele parafialnym w Wierzbicy-Osiedle, która zgromadziła druhów Ochotniczej Straży Pożarnej, przedstawicieli władz samorządowych, zaproszonych gości oraz mieszkańców. Po nabożeństwie uczestnicy udali się do Koziej Góry, gdzie odbyła się część oficjalna, podczas której Adam Roman - Komendant Gminny OSP złożył

meldunek na ręce Anny Flisiuk - Wójt Gminy Wierzbica. W trakcie wydarzenia wręczono odznaczenia i wyróżnienia dla zasłużonych strażaków.

Kolejnym z punktów programu było oficjalne otwarcie nowo wybudowanej remizo-świetlicy w miejscowości Kozia Góra.

Zespół Inspekcyjny Komendanta Miejskiego PSP w Chełmie w 2025 r. przeprowadził inspekcję gotowości bojowej jednostek OSP Wierzbica i OSP Busówno. Celem była ocena przygotowania jednostek do prowadzenia samodzielnych działań ratowniczo-gaśniczych oraz współdziałania z innymi podmiotami ratowniczymi. Jednostka OSP Wierzbica otrzymała ocenę bardzo dobrą, zaś jednostka OSP Busówno ocenę dobrą.

18 lipca na placu przed strażnicą OSP KSRG Wierzbica odbyło się uroczyste wręczenie dyplomu Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z okazji 30-lecia działalności krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. Wręczenia dokonał w imieniu komendanta głównego zastępca komendanta miejskiego PSP w Chełmie bryg. Stanisław Kołtun.

Druhowie poza działaniami ratowniczo gaśniczymi i ćwiczeniami zabezpieczali i pomagali w organizacji uroczystości na terenie gminy, organizowali pogadanki i pokazy sprzętu dla mieszkańców naszej gminy, zachęcając tym samym do czynnego udziału w strukturach Ochotniczej Straży Pożarnej, biorą także udział w akcjach charytatywnych.

9.2 Przestępczość

Zgodnie z posiadanymi danymi, w 2025 r. na terenie gminy stwierdzono 29 przestępstw/wykroczeń. Czyny zabronione w liczbach:
- art. 279 § 1 kk (kradzież z włamaniem) – 0 (2 w 2024 roku),
- art. 278 § 1 kk (kradzież cudzej rzeczy) – 1 (2 w 2024 roku),
- art. 157 § 1 i 2 (uszkodzenie ciała) – 0 (0 w 2024 roku),
- art. 288 § 1 kk (uszkodzenie rzeczy) – 1 (3 w 2024 roku),
- art. 286 § 1 kk (oszustwo) – 3 (4 w 2024 roku),
- przestępstwa narkotykowe – 0 (0 w 2024 roku),
- art. 178 a § 1 kk (kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwości) – 3 (6 w 2024 roku),
- art. 244 kk (niestosowanie się do zakazu sądowego) – 6 (6 w 2024 r.)
- art. 209 § 1 kk (uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego) – 14 (12 w 2024 r.),
- art. 207 § 1 kk (znęcanie się nad członkami rodziny) – 1 (9 w 2024 r.),

Na podstawie przedstawionych aktualnych danych dotyczących stanu przestępczości na terenie gminy Wierzbica oraz porównania ich z rokiem 2024, można dokonać szczegółowej analizy dynamiki zmian w poszczególnych kategoriach przestępstw.

W obszarze przestępstw przeciwko mieniu odnotowano wyraźny spadek zdarzeń. W przypadku kradzieży z włamaniem z art. 279 § 1 kk w roku bieżącym nie stwierdzono żadnego zdarzenia, podczas gdy w roku 2024 odnotowano 2 takie przestępstwa. Oznacza to całkowity spadek tej kategorii czynów, co może świadczyć o poprawie zabezpieczeń mienia prywatnego oraz skutecznych działaniach prewencyjnych Policji.

W kategorii kradzieży cudzej rzeczy z art. 278 § 1 kk nastąpił spadek z 2 do 1 przestępstwa, co również wskazuje na tendencję malejącą w zakresie drobnej przestępczości przeciwko mieniu. Podobnie w przypadku uszkodzenia cudzej rzeczy z art. 288 § 1 kk – liczba zdarzeń zmniejszyła się z 3 w roku 2024 do 1 w roku bieżącym, co oznacza spadek o ponad 60%.

W zakresie przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu (art. 157 § 1 i 2 kk) w dalszym ciągu nie odnotowano żadnych zdarzeń, co wskazuje na stabilną i korzystną sytuację w tej kategorii. Analogicznie brak jest przestępstw narkotykowych – zarówno w roku 2024, jak i w roku bieżącym nie stwierdzono tego rodzaju czynów, co może świadczyć o ograniczonej skali zjawiska na terenie gminy.

W kategorii przestępstw gospodarczych (art. 286 § 1 kk – oszustwo) nastąpił nieznaczny spadek liczby czynów z 4 do 3. Mimo tendencji malejącej, oszustwa nadal stanowią zauważalny problem, co może mieć

związek m.in. z rozwojem przestępczości internetowej oraz wyłudzeń finansowych.

W obszarze przestępstw drogowych widoczna jest istotna poprawa. Liczba przestępstw z art. 178a § 1 kk (kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwości) zmniejszyła się z 6 do 3, co oznacza spadek o 50%. Może to świadczyć o skuteczności działań kontrolnych oraz profilaktycznych prowadzonych przez Policję. Jednocześnie liczba przestępstw z art. 244 kk (niestosowanie się do zakazu sądowego) utrzymała się na tym samym poziomie – 6 przypadków w obu analizowanych latach – co wskazuje na utrzymujące się problemy z respektowaniem orzeczeń sądowych przez część sprawców.

Na szczególną uwagę zasługują przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece. W przypadku uchylania się od obowiązku alimentacyjnego (art. 209 § 1 kk) odnotowano wzrost z 12 do 14 przestępstw. Oznacza to utrzymującą się tendencję wzrostową w tej kategorii, co może mieć związek z trudnościami ekonomicznymi oraz niską skutecznością egzekucji należności alimentacyjnych.

Jednocześnie zauważalny jest znaczący spadek przestępstw z art. 207 § 1 kk (znęcanie się nad członkami rodziny) – z 9 w roku 2024 do 1 w roku bieżącym. Jest to bardzo wyraźna poprawa (spadek o niemal 90%), która może wynikać ze skutecznych działań interdyscyplinarnych, w tym procedury „Niebieskiej Karty", pracy służb społecznych oraz zwiększonej świadomości społecznej w zakresie reagowania na przemoc domową.

Podsumowując, analiza danych wskazuje na ogólną tendencję spadkową w większości kategorii przestępstw na terenie gminy Wierzbica. Szczególnie korzystnie kształtuje się sytuacja w zakresie przestępstw przeciwko mieniu, przestępstw drogowych oraz przemocy w rodzinie. Negatywnym zjawiskiem pozostaje natomiast utrzymujący się wysoki poziom przestępstw związanych z niestosowaniem się do orzeczeń sądowych oraz wzrost liczby spraw o uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego. Sytuacja ta wskazuje na potrzebę dalszych działań profilaktycznych, edukacyjnych oraz wzmacniania współpracy pomiędzy Policją, sądami i instytucjami pomocy społecznej.

W ramach działań prewencyjnych prowadzone były działania o charakterze profilaktycznym skierowanych do dzieci i młodzieży wszystkich typów szkół. Dzielnicowi PP Sawin uczestniczyli i byli łącznikami między placówkami szkolnymi, a Komendą Miejską Policji w Chełmie, która przeprowadza szereg konkursów edukacyjnych czy szkoleniowych jak też realizują własne inicjatywy i spotkania. Szerokim blokiem działań profilaktycznych objęta została młodzież szkół podstawowych. Działania w tym zakresie prowadzone były w ramach akcji „Bezpieczny Pierwszak". Powyższa akcja adresowana była dla uczniów klas pierwszych i miała na celu przekazanie wiedzy dotyczącej

bezpiecznego zachowania się na drogach i ulicach, a szczególnie korzystanie z przejść dla pieszych oraz wyrobienie wśród dzieci takich nawyków i zachowań, by nie stały się one ofiarami przestępstw. Ponadto w ramach działań prewencyjnych realizowane były następujące przedsięwzięcia profilaktyczne: „Bezpieczne wakacje", „Bezpieczne Ferie", „Kręci mnie bezpieczeństwo na stoku", „Narkotyki i dopalacze", „Bezpieczeństwo w ruchu drogowym - świeć przykładem" skierowane do dzieci z przedszkoli oraz szkół podstawowych.

10. Transport publiczny

Gmina Wierzbica realizuje działania mające na celu zapewnienie mieszkańcom dostępu do publicznego transportu zbiorowego. W dniu 20 grudnia 2024 r. została podpisana umowa z Krzysztof Komorski – Wojewodą Lubelskim – dotycząca udzielenia w latach 2025–2026 dopłaty ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

W ramach realizacji zadania pn. „Publiczny transport zbiorowy w zakresie gminnych przewozów pasażerskich na terenie Gminy Wierzbica na lata 2025/2026", Gmina zawarła umowę z przedsiębiorcą Wiesławem Adamiakiem, prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą Usługi Transportowe – Komunalne – Przewóz Osób Wiesław Adamiak. Umowa na świadczenie usług obowiązuje od dnia 1 września 2025 r. do dnia 30 czerwca 2026 r.

Obsługa transportowa obejmuje następujące linie komunikacyjne:

- Linia nr 1: Wierzbica-Osiedle – Busówno-Kolonia – Olchowiec – Terenin – Helenów – Olchowiec-Kolonia – Święcica – Olchowiec – Busówno-Kolonia – Wierzbica-Osiedle;
- Linia nr 2: Wierzbica-Osiedle – Bakus Wanda – Syczyn – Werejce – Busówno – Busówno-Kolonia – Wierzbica-Osiedle;
- Linia nr 3: Wierzbica-Osiedle – Władysławów – Chylin Wielki – Chylin – Staszyce – Kozia Góra – Wierzbica-Osiedle;
- Linia nr 4: Wierzbica-Osiedle – Pniówno – Kamienna Góra – Ochoża – Wierzbica-Osiedle;
- Linia nr 5: Wierzbica-Osiedle – Busówno-Kolonia – Wólka Tarnowska – Karczunek – Tarnów – Wygoda – Wólka Tarnowska – Wierzbica-Osiedle.

W okresie od 1 września 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. sprzedano łącznie 93 bilety jednorazowe oraz 846 biletów miesięcznych. Na realizację zadania Gmina otrzymała rekompensatę z Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w wysokości 55 566 zł oraz kwotę 49 254,80 zł z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego tytułem dopłaty do biletów miesięcznych, wynikającą z przyznania ustawowej ulgi. Podjęte działania przyczyniają się do poprawy dostępności komunikacyjnej na terenie gminy oraz zwiększenia mobilności mieszkańców.

11. Polityka społeczna

11.1 Pomoc społeczna

W 2025 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzbicy realizował zadania wynikające z przepisów prawa, w szczególności ustawy o pomocy społecznej oraz innych ustaw regulujących system wsparcia społecznego. Działania Ośrodka obejmowały realizację zadań własnych gminy oraz zadań zleconych z zakresu administracji rządowej i były ukierunkowane na udzielanie pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, której nie są one w stanie przezwyciężyć przy wykorzystaniu własnych uprawnień, zasobów i możliwości.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 roku w Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnionych było 10 pracowników. Struktura zatrudnienia zapewniała realizację ustawowych zadań, w tym świadczenie pracy socjalnej, prowadzenie postępowań administracyjnych oraz realizację programów pomocowych.

W 2025 roku pomocą społeczną objęto 94 rodziny, liczące łącznie 234 osoby. Świadczenia przyznano decyzją administracyjną 146 osobom. Najczęstszymi przyczynami udzielania pomocy były: bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba.

Łączna kwota świadczeń z pomocy społecznej wyniosła 499 922 zł. Wydatki obejmowały w szczególności zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe, pomoc w formie dożywiania oraz zapewnienie schronienia osobom tego pozbawionym. W ramach wieloletniego programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” pomocą objęto 61 dzieci i młodzież, zapewniając im dostęp do posiłków w placówkach oświatowych.

Istotnym elementem działalności Ośrodka była realizacja pracy socjalnej, która stanowi zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym. W 2025 roku wsparciem w tej formie objęto 140 rodzin. Działania te były ukierunkowane na poprawę funkcjonowania osób i rodzin w środowisku społecznym oraz wzmacnianie ich samodzielności życiowej.

W ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową pomocą objęto 610 osób z 294 rodzin. Wsparcie to miało istotne znaczenie w ograniczaniu zjawiska ubóstwa oraz poprawie bezpieczeństwa żywnościowego mieszkańców.

Ośrodek realizował również zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Łączna kwota wypłaconych świadczeń rodzinnych wraz z kosztami obsługi wyniosła 2 636 492,39 zł. W ramach funduszu alimentacyjnego wypłacono świadczenia na łączną kwotę 192 150,03 zł, prowadząc jednocześnie działania wobec dłużników alimentacyjnych.

W obszarze wspierania rodziny realizowano zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Wsparciem asystenta rodziny objęto 4 rodziny. Gmina współfinansowała pobyt 8 dzieci w pieczy zastępczej, ponosząc wydatki w wysokości 84 877,32 zł. Pomoc materialną o charakterze socjalnym otrzymało 25 uczniów.

W zakresie przeciwdziałania przemocy domowej działania prowadzone były w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz procedury „Niebieskie Karty”. W 2025 roku działaniami objęto 11 rodzin, podejmując czynności diagnostyczne, pomocowe oraz monitorujące sytuację osób dotkniętych przemocą.

Ośrodek realizował również zadania związane z przyznawaniem dodatków mieszkaniowych, świadczeń opieki zdrowotnej dla osób nieubezpieczonych oraz wsparcia dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym. Ponadto wydawano zaświadczenia o dochodach w ramach programu „Czyste Powietrze” oraz realizowano zadania związane z Kartą Dużej Rodziny.

Na terenie gminy funkcjonował Klub „Senior+”, którego działalność była ukierunkowana na aktywizację i integrację osób starszych. W 2025 roku z oferty Klubu korzystało 49 uczestników.

Realizowane działania były zgodne z założeniami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wierzbica na lata 2021–2030. Podejmowane przedsięwzięcia koncentrowały się na zapewnieniu bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców, wspieraniu

rodzin, przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu oraz rozwoju usług społecznych.

Analiza realizowanych zadań wskazuje na utrzymujące się zapotrzebowanie na wsparcie w obszarze pomocy społecznej, w szczególności w zakresie przeciwdziałania ubóstwu, bezrobociu oraz wsparcia osób chorych, niepełnosprawnych i rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.

11.2 Żłobek i opieka nad dziećmi do lat 3

Na terenie gminy funkcjonuje Żłobek Samorządowy w Wierzbicy w oparciu o obowiązujące przepisy prawne oraz opracowane na ich podstawie regulaminy wewnętrzne, a przede wszystkim na podstawie: ustawy z dnia 4 lutego 2011 roku o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2024 roku, poz. 338.), ustawa z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (Dz. U. 2024 roku poz. 1135) ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 roku, poz. 1530) Statut Żłobka Samorządowego w Wierzbicy.

Żłobek dysponował 19 miejscami opieki, z czego według stanu na dzień 31.12.2025 r. uczęszczało do niego 14 dzieci. W placówce zatrudniony był dyrektor i 3 opiekunów dziecięcych.

Wydatki poniesione na wynagrodzenia pracowników wyniosły 276 445,67 zł. Dochody uzyskane przez żłobek z tytułu opłat za czesne oraz wyżywienie wyniosły 287 050 zł.

Do głównych zadań żłobka należało:

- sprawowanie usług opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci w wieku od 20 tygodnia życia do ukończenia 3 lat
- zapewnienie opieki sprawowanej nad dziećmi, która poprzez zabawę zawierała w sobie elementy edukacji, zajęcia ruchowe, plastyczne i umuzykalniające z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dziecka.
- dbanie o bezpieczeństwo i zdrowie dzieci,
- zapewnienie podczas pobytu w żłobku wyżywienia składającego się z 4 posiłków dostosowanego do ich wieku i stanu zdrowia,
- zapewnienie dzieciom pobytu na świeżym powietrzu,
- funkcjonowanie według Ramowego Planu Dnia umożliwiającego odpowiednie funkcjonowanie dzieci z wykorzystaniem czasu na wysiłek fizyczny, umysłowy oraz na odpoczynek,
- współpraca z rodzicami, oraz wspomaganie ich w wychowaniu dzieci,
- wyrabianie u dzieci umiejętności życia w grupie oraz kształtowania postaw społecznych,
- kształtowanie u dzieci odporności emocjonalnej niezbędnej do radzenia sobie w nowych sytuacjach.

11.3 Ochrona zdrowia

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy o samorządzie gminnym do zadań własnych gminy zostały zaliczone sprawy z zakresu ochrony zdrowia. Na terenie Gminy Wierzbica zadania w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej sprawuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej EURO-MED S.j. Robert Majcher, Artur Majcher, Zofia Majcher w Wierzbicy oraz Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej ZDROVITA MED Sp. z o.o. w Wierzbicy.

W placówkach tych, w ramach umowy zawartej z Narodowym Funduszem Zdrowia, przyjmują lekarze: medycyny rodzinnej, pediatrzy, endokrynolog, pulmonolog, diabetolog, kardiolog oraz pielęgniarki, w tym pielęgniarka - higienistka szkolna oraz położne. Świadczenia podstawowej opieki zdrowotnej udzielane są bezpłatnie.

Mieszkańcy Gminy Wierzbica mogą również skorzystać z porad i usług stomatologicznych prowadzonych w ramach Indywidualnej Praktyki Stomatologicznej przez dr Annę Krajewską-Owczarz w Wierzbicy, ul. Włodawska 10. Gabinet stomatologiczny udziela świadczeń w ramach umów z NFZ w dni powszednie, zgodnie z harmonogramem pracy lekarza dostępnym w przychodni.

Ponadto na terenie Gminy Wierzbica funkcjonują dwie prywatne apteki, tj. „Rodzinna" s.c. Apteka. Blicharski i Synowie, ul. Lubelskiej 1 oraz „Apteka od Serca" ul. Włodawska 3.

W roku 2025 realizowano szereg działań informacyjnych dotyczących m.in. możliwości skorzystania z bezpłatnych badań cytologicznych dla mieszkanek województwa lubelskiego, a także propagowanie profilaktyki raka piersi i skorzystania z bezpłatnych badań refundowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia dla kobiet w wieku 45-74 lat.

W ramach współpracy Gminy Wierzbica z Powiatem Chełmskim, w budynku Szkoły Podstawowej im. K. Górskiego w Wierzbicy funkcjonuj utworzona przez Powiat Chełmski Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wierzbicy, która udziela dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu. Poradnia udziela również wsparcia rodzicom i nauczycielom, którzy potrzebują pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży, a także wspomaga przedszkola, szkoły i placówki w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Do zadań poradni należy w szczególności:

1. diagnozowanie dzieci i młodzieży;
2. udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno- pedagogicznej;
3. realizowanie zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych;
4. organizowanie i prowadzenie wspomagania przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych. Korzystanie z pomocy udzielanej przez poradnię jest dobrowolne i nieodpłatne.

Poradnia Psychologiczno–Pedagogiczna w Wierzbicy jest placówką właściwą do orzekania o potrzebie kształcenia specjalnego dla dzieci z afazją, niepełnosprawnością ruchową oraz dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną.

11.4 Przeciwdziałanie alkoholizmowi

Ważnym aspektem podejmowanych zadań z zakresu ochrony zdrowia są działania dotyczące przeciwdziałania i rozwiązywania problemów alkoholowych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025.

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu są środki z budżetu Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z tytułu opłat od sprzedaży napojów alkoholowych o ilości nominalnej nieprzekraczającej 300 ml, wprowadzonych na mocy ustawy z dnia 14 lutego 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów.

W 2025 r. zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych posiadało 11 podmiotów. Wysokość środków finansowych uzyskanych przez Gminę Wierzbica z tytułu rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w 2025 roku wyniosła 61 143,21 zł. Z tytułu opłat od sprzedaży alkoholu w małych opakowaniach jednostkowych wpłynęło 12 029,05 zł. Fundusze te wykorzystywane były w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 - 2025, w zakresie wspierania działań oraz prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej wśród lokalnej społeczności. W szczególności skupiono się na edukacji społecznej, pomocy rodzinom z problemem alkoholowym, wypracowaniu wśród mieszkańców Gminy Wierzbica stosownych postaw w stosunku do spożywania alkoholu bądź zażywania substancji o działaniu odurzającym poprzez organizowanie

okolicznościowych spotkań propagujących zdrowy styl życia, czy prowadzeniu lokalnych działań związanych z profilaktyką problemów uzależnień.

W 2025 r. do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęły 3 wnioski o podjęcie działań wobec osób nadużywających alkoholu, zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w zakładzie lecznictwa odwykowego. Jedno z postępowań zakończyło się podjęciem dobrowolnej terapii odwykowej przez osobę zgłoszoną przez najbliższych członków rodziny. W pozostałych przypadkach Komisja skierowała wnioski do Sądu Rejonowego w Chełmie – III Wydział Rodzinny i Nieletnich o zobowiązanie poddania się leczeniu odwykowemu. Przeprowadzano również rozmowy z członkami rodzin, w których występuje problem z nadużywaniem alkoholu. Udzielano informacji i porad w zakresie możliwości pomocy osobom uzależnionym, a także istniejących form wsparcia dla członków rodzin, w których występuje problem agresji ze strony bliskiej osoby nadużywającej alkoholu.

12. Stan mienia komunalnego

Na początku 2025 r. zasób mieszkaniowy gminy obejmował następujące lokale mieszkaniowe - w Wólce Tarnowskiej – w budynkach (blokach) znajdują się 3 mieszkania, o powierzchni, 58,80m2 , 66,23 m2 , 16,90 m2 (łączna powierzchnia mieszkań w tym budynku to 141,93 m2, o przeciętnej liczbie izb 2,66.

Ponadto gmina posiada zasób komunalny oraz zasób obiektów użyteczności publicznej.

Zasób obiektów użyteczności publicznej:

1. Wiejski Dom Kultury w Wierzbicy o powierzchni 282,56 m^2,
2. Centrum Kulturowe sołectwa Wólka Tarnowska o powierzchni 184,90 m^2,
3. Wiejski Dom Kultury w Chylinie o powierzchni 134,90 m^2,
4. Centrum Aktywności Lokalnej w Ochoży o powierzchni 208,60 m^2,
5. Wiejski Dom Kultury w Syczenie o powierzchni 264,04 m^2,
6. Wiejski Dom Kultury w Busównie o powierzchni 320 m^2,
7. Wiejski Dom Kultury w Olchowcu o powierzchni 88,70 m^2,
8. Remizo- świetlica w Koziej Górze o powierzchni 267,77 m^2,
9. Amfiteatr w Centrum Rekreacyjno- Sportowe w Wierzbicy- Osiedle o powierzchni 197,75 m^2
10. Budynek zaplecza sportowców o powierzchni 149,94 m^2

Zasób komunalny:

1. Budynek po byłej szkole w Wólce Tarnowskiej o powierzchni 473,34 m^2,
2. Budynek po byłym przedszkolu w Wierzbicy-Osiedle o powierzchni 232,00 m^2,
3. Budynek po byłej szkole w Pniównie o powierzchni 200,60 m^2,
4. Budynek Biblioteka, dworzec, pomieszczeni poczty o powierzchni 1000 m^2

13. Realizacja uchwał Rady Gminy.

13.1 Sprawozdanie z realizacji uchwał Rady Gminy Wierzbica

W 2025 r. Rada Gminy Wierzbica obradowała i podejmowała rozstrzygnięcia na 11 posiedzeniach. W sprawach należących do jej kompetencji podjęła 65 uchwał.
W posiedzeniach uczestniczyli: Wójt Gminy, Sekretarz Gminy, Skarbnik Gminy oraz inne zaproszone osoby, stosownie do omawianych na posiedzeniach tematów, w tym dyrektorzy/kierownicy jednostek organizacyjnych.

Zgodnie z procedurą do Wydziału Kontroli Prawnej i Nadzoru Wojewody Lubelskiego przekazano 39 uchwał, do Regionalnej Izby Obrachunkowej przekazano 26 uchwał, natomiast do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego przekazano 22 uchwały, które stanowią przepisy prawa miejscowego.

Podjęte przez Radę Gminy Wierzbica uchwały były na bieżąco realizowane przez Wójta Gminy oraz właściwe referaty Urzędu Gminy i jednostki organizacyjne gminy. Uchwały dotyczyły w szczególności spraw związanych z realizacją budżetu gminy, podatków i opłat lokalnych, transportu publicznego, gospodarowaniem mieniem komunalnym, inwestycjami drogowymi i infrastrukturalnymi, gospodarką komunalną, oświatą, pomocą społeczną, planowaniem przestrzennym oraz realizacją programów i zadań własnych gminy.

W 2025 roku Rada Gminy podejmowała również uchwały dotyczące działań o charakterze strategicznym i organizacyjnym, mających istotne znaczenie dla dalszego funkcjonowania i rozwoju gminy. Do najważniejszych należały m.in. uchwała w sprawie likwidacji Szkoły Podstawowej w Święcicy, uchwała o przystąpieniu do sporządzenia planu ogólnego Gminy Wierzbica, uchwała dotycząca przystąpienia Gminy Wierzbica do Związku Gmin Lubelszczyzny oraz uchwała w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Wierzbica na lata 2026–2032.

Realizacja uchwał obejmowała m.in. prowadzenie postępowań administracyjnych, przygotowanie i realizację inwestycji, zawieranie umów, wykonywanie zadań finansowanych ze środków własnych oraz zewnętrznych, a także bieżące wykonywanie zadań publicznych wynikających z obowiązujących przepisów prawa. Działania podejmowane w ramach realizacji uchwał są prowadzone zgodnie z

przyjętymi założeniami, harmonogramami oraz obowiązującymi przepisami prawa. Stopień realizacji poszczególnych uchwał jest monitorowany na bieżąco przez Wójta, właściwe referaty Urzędu Gminy oraz jednostki organizacyjne gminy.

13.2 Szczegółowy wykaz uchwał

Szczegółowy wykaz zawierający numer uchwały, datę oraz tytuł stanowi załącznik do Raportu o stanie gminy.

14. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi.

Gmina Wierzbica w 2025 roku prowadziła współpracę z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz instytucjami publicznymi w zakresie realizacji zadań własnych gminy, przedsięwzięć inwestycyjnych, działań społecznych, edukacyjnych oraz związanych z bezpieczeństwem mieszkańców. Współpraca ta miała na celu poprawę jakości świadczonych usług publicznych, pozyskiwanie środków zewnętrznych oraz wymianę doświadczeń pomiędzy samorządami.

W ramach współpracy z Powiatem Chełmskim realizowano działania dotyczące m.in. wykonania zagospodarowania poscaleniowego gruntów. W związku z tym udzielono Powiatowi Chełmskiemu pomocy finansowej na realizację projektu pn. „Scalanie gruntów obrębu Kamienna Góra, gmina Wierzbica, powiat chełmski, województwo lubelskie” w kwocie 263 569,65 zł z przeznaczeniem na budowę dróg w miejscowości Kamienna Góra.

Gmina współpracowała również z Wojewodą Lubelskim oraz Samorządem Województwa Lubelskiego przy realizacji zadań współfinansowanych ze środków zewnętrznych, w szczególności dotyczących infrastruktury drogowej, transportu publicznego, gospodarki odpadami, cyberbezpieczeństwa oraz ochrony przeciwpożarowej. Gmina podjęła również działania w zakresie udzielenia dla Samorządu Województwa Lubelskiego pomocy rzeczowej w zakresie opracowania dokumentacji projektowej dla zadania pn. „Poprawa bezpieczeństwa w Gminie Wierzbica poprzez budowę drogi dla pieszych wraz przejściem dla pieszych w ciągu drogi wojewódzkiej nr 841 Cyców- Wierzbica-Staw w miejscowości Wierzbica-Osiedle”, której wartość wyniesie 8 500,00 zł.
W zakresie bezpieczeństwa publicznego prowadzono współpracę z Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Chełmie, Komendą Miejską Policji w Chełmie oraz jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy i sąsiednich samorządów. Wspólnie organizowano szkolenia, ćwiczenia oraz zawody sportowo-pożarnicze.

15. Priorytety na kolejny rok i przyszłe lata

Na podstawie analizy działalności Gminy Wierzbica w 2025 roku, sytuacji społecznej, gospodarczej i finansowej gminy oraz potrzeb zgłaszanych przez mieszkańców, określono najważniejsze kierunki działań i priorytety rozwojowe na kolejne lata.

1. Rozwój infrastruktury drogowej i technicznej
   Priorytetem Gminy pozostaje dalsza poprawa infrastruktury drogowej poprzez przebudowę i modernizację dróg gminnych, budowę chodników, poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz rozwój infrastruktury towarzyszącej. Planowane są również działania związane z modernizacją oczyszczalni ścieków w miejscowości Busówno-Kolonia oraz poprawą gospodarki wodno-ściekowej poprzez przebudowę ujęcia wody w miejscowości Pniówno.
2. Rozwój gospodarki komunalnej i ochrony środowiska
   W kolejnych latach kontynuowane będą działania związane z rozwojem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym zakończenie inwestycji obejmującej budowę Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK). Ważnym kierunkiem działań pozostanie również poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej oraz wspieranie działań proekologicznych i edukacyjnych, w tym w działaniach priorytetowych jest termomodernizacji budynku Szkoły Podstawowej im. Kazimierza Górskiego w Wierzbicy oraz zagospodarowanie terenu przyległego poprzez przebudowę nawierzchni jezdnej, parkingów oraz adaptację terenów zielonych.
3. Wspieranie bezpieczeństwa mieszkańców
   Istotnym celem będzie dalsze wzmacnianie bezpieczeństwa publicznego poprzez współpracę z Policją, Państwową Strażą Pożarną oraz jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych. Gmina planuje dalsze doposażanie jednostek OSP, modernizację infrastruktury strażackiej oraz wspieranie młodzieżowych drużyn pożarniczych.
4. Rozwój usług społecznych i ochrony zdrowia
   Priorytetem będzie rozwój usług społecznych i zdrowotnych skierowanych do osób starszych, samotnych oraz wymagających wsparcia. Gmina zamierza kontynuować działania związane z realizacją projektów zdrowotnych, usług opiekuńczych oraz wsparcia psychologicznego. Ważnym kierunkiem pozostanie także przeciwdziałanie uzależnieniom oraz wspieranie rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.
5. Rozwój oświaty i wsparcie dzieci oraz młodzieży
   Gmina będzie podejmowała działania mające na celu utrzymanie wysokiego poziomu edukacji, poprawę warunków nauczania oraz rozwój infrastruktury oświatowej. Kontynuowane będą działania wspierające rozwój dzieci i młodzieży, w tym zajęcia sportowe, kulturalne i specjalistyczne, a także działania zmierzające do doposażenia obiektów oraz dokształcanie kadry.
6. Rozwój cyfryzacji i cyberbezpieczeństwa
   W związku z postępującą cyfryzacją administracji publicznej planowane jest dalsze rozwijanie usług elektronicznych oraz wzmacnianie systemów cyberbezpieczeństwa w Urzędzie Gminy i jednostkach organizacyjnych.

7. Pozyskiwanie środków zewnętrznych
   Jednym z kluczowych priorytetów pozostanie aktywne pozyskiwanie środków finansowych z funduszy europejskich, programów rządowych oraz innych źródeł zewnętrznych na realizację inwestycji i projektów służących rozwojowi gminy.
8. Wspieranie organizacji społecznych i aktywności mieszkańców
   Gmina będzie kontynuowała współpracę z organizacjami pozarządowymi, kołami gospodyń wiejskich, klubami sportowymi oraz jednostkami OSP. Celem tych działań będzie rozwój aktywności obywatelskiej, integracja mieszkańców oraz wspieranie inicjatyw lokalnych.
9. Rozwój współpracy między samorządami
   W kolejnych latach planowane jest dalsze rozwijanie współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, administracją rządową oraz instytucjami publicznymi w celu skuteczniejszej realizacji zadań publicznych i wspólnych przedsięwzięć rozwojowych. Gmina będzie kontynuowała współpracę z administracją rządową oraz samorządem województwa w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych na finansowanie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. Celem podejmowanych działań będzie przeciwdziałanie wykluczeniu komunikacyjnemu oraz poprawa mobilności mieszkańców gminy.
10. Rozwój transportu publicznego i dostępności komunikacyjnej
    Jednym z istotnych kierunków działań Gminy Wierzbica na kolejne lata będzie dalszy rozwój publicznego transportu zbiorowego oraz poprawa dostępności komunikacyjnej mieszkańców. Planowane działania obejmują utrzymanie funkcjonujących linii autobusowych poprzez rozszerzenie istniejących tras przejazdu, zwiększenie liczby zatrzymań na przystankach komunikacyjnych oraz zwiększenie częstotliwości kursowania autobusów. Gmina będzie również analizowała potrzeby mieszkańców w zakresie komunikacji publicznej oraz podejmowała działania zmierzające do rozszerzenia siatki połączeń i zwiększenia dostępności transportu dla osób starszych, młodzieży oraz mieszkańców miejscowości oddalonych od centrum gminy. Gmina będzie kontynuowała współpracę z administracją rządową oraz samorządem województwa w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych na finansowanie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. Celem podejmowanych działań będzie przeciwdziałanie wykluczeniu komunikacyjnemu oraz poprawa mobilności mieszkańców gminy.

16. Podsumowanie

Raport o stanie Gminy Wierzbica za 2025 rok przedstawia kompleksowy obraz działalności samorządu gminnego oraz realizacji zadań publicznych w minionym roku. Podejmowane działania koncentrowały się przede wszystkim na zapewnieniu mieszkańcom odpowiednich warunków życia, poprawie infrastruktury technicznej, rozwoju usług społecznych oraz realizacji inwestycji służących dalszemu rozwojowi gminy.

W 2025 roku Gmina Wierzbica realizowała liczne zadania inwestycyjne i projekty współfinansowane ze środków zewnętrznych, obejmujące m.in. przebudowę dróg, rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, gospodarki odpadami, transportu publicznego oraz cyberbezpieczeństwa. Istotne znaczenie miały również działania związane z ochroną przeciwpożarową, bezpieczeństwem publicznym oraz wspieraniem jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych.

Gmina prowadziła działania w zakresie ochrony zdrowia, pomocy społecznej, profilaktyki uzależnień oraz wsparcia osób potrzebujących pomocy. Ważnym obszarem działalności pozostawała również oświata, kultura, sport oraz współpraca z organizacjami pozarządowymi i lokalnymi społecznościami.

Analiza danych demograficznych wskazuje na utrzymujący się spadek liczby mieszkańców oraz ujemny przyrost naturalny, co stanowi jedno z największych wyzwań rozwojowych gminy na kolejne lata. Jednocześnie podejmowane działania inwestycyjne, społeczne i organizacyjne mają na celu zwiększenie atrakcyjności Gminy Wierzbica jako miejsca do życia, pracy i prowadzenia działalności gospodarczej.

Realizacja zadań w 2025 roku była możliwa dzięki współpracy samorządu gminnego z mieszkańcami, radnymi, jednostkami organizacyjnymi, organizacjami społecznymi oraz instytucjami administracji rządowej i samorządowej. Podejmowane działania przyczyniają się do stopniowego rozwoju gminy oraz poprawy jakości życia mieszkańców.
Raport o stanie Gminy Wierzbica stanowi podsumowanie działalności samorządu w 2025 roku oraz podstawę do dalszego planowania działań i wyznaczania kierunków rozwoju gminy w kolejnych latach.

GminaWierzbica

przyjazna okolica

Urząd Gminy Wierzbica

Wierzbica-Osiedle ul. Włodawska 1

22-150 Wierzbica

www.ugwierzbica.pl

www.samorzad.gov.pl/gmina-wierzbica

e-mail: ugwierzbica@ugwierzbica.pl